

ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง

นางสาวปัทมา รัตนวรรณ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**The Ability to Pay Debts of Members of Supaniamit Kra Buri Agricultural
Cooperative Ltd., Ranong Province**

Miss Pattama Rattanawan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2018

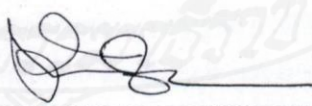
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง
ชื่อและนามสกุล	นางสาวปัทมา รัตนวรรณ
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริลักษณ์ นามวงศ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุสิต เวชกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
 สุกนimitกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง

ผู้ศึกษา นางสาวปัทมา รัตนวรรณ **รหัสนักศึกษา** 2609000092 **ปริญญา** บริหารธุรกิจบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนimitกระบุรี จำกัด

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร สุกนimitกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง เฉพาะที่มีหนี้สินระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 200 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของ ทาโรยามานัน ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 134 คน โดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนสมาชิกที่ชำระหนี้ได้และชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไควสแควร์ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-45 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ศาสนาพุทธ สมรสแล้ว อาชีพหลักภาคเกษตรทำสวนกาแฟ และนอกภาคเกษตรรับจ้างทั่วไป จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 16-30 ไร่ ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปี ขึ้นไป มีหนี้สินกับสหกรณ์ 25,001 - 50,000 บาท ใช้บุคคลค้ำประกัน รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน 200,000-400,000 บาท/ปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่ำกว่า 200,000 บาท/ปี มีภาระหนี้สินกับ ธ.ก.ส. 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย และเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงและการเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย ผลผลิตถูกทำลาย การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต และนโยบายกองทุนหมู่บ้าน 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก สมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาว

คำสำคัญ การชำระหนี้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรสุกนimitกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง

Independent Study title: The Ability to Pay Debts of Members of Supanimit Kra Buri Agricultural Cooperative Ltd., Ranong Province

Author: Miss Pattama Rattanawan; **ID:** 2609000092;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor ;

Academic year: 2018

Abstract

The objectives of this independent study were to study 1) factors related to ability to pay debts of cooperative members 2) relationship among factors related to ability to pay debts of cooperative members 3) problems and suggestions in ability to pay debts members of Supanimit Kra Buri agricultural cooperative limited.

This study was a survey research. Population in this study was 200 members of Supanimit Kra Buri Agricultural Cooperative limited, Ranong province, who had short-term liability with cooperative on 31st december, 2018. 134 samples was determined using Taro Yamane formula with an error value of 0.05 by simple random sampling method according to the proportion between members who were able to pay off debts and members who could not pay off debt as per set deadline. Tool that was used in this study was questionnaire. Data was analyzed using frequency, percentage, chi-square, and content analysis.

The results of the study showed that 1) most of the members were female, age between 31-45 years old, and completed secondary school level/vocational certificate. They believed in Buddhism and married. Their main occupation in agricultural sector was coffee plantation and outside of agricultural sector was contract job. The amount of agricultural area was 16-30 rai (1 rai = 1,600 m²). They didn't have land ownership right, membership duration was from 10 years upward. They owed cooperative between 25,001- 50,000 baht with guaranteed individual. The household income was from 200,000-400,000 baht with household expenses of lower than 200,000 baht and had liabilities with Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. 2) The relationship among factors related to ability to pay debts of members had statistical significance at the level of 0.05 including land ownership right, membership duration, number of household members under the care, friends from the same group of leaders who did not pay off their debt influenced them not to pay the debt, and friends from the same group of leaders who persuaded them to pay the debt and actually went and pay off the debt. Cooperative had debt usage investigation. There were incidents of outbreak of disease and pest, draught and storm which led to crop damage, the rejection to buy products/force the price down, and village fund policy. 3) Problems and suggestions regarding the debt payment of members revealed that member should decrease expenses or save household expenses while cooperative should seek capital with low interest rate, and cooperative should extend debt payment duration or long-term debt for members.

Keywords: Ability to pay debts, Supanimit Kra Buri Agricultural Cooperative, Ranong Province

กิตติกรรมประกาศ

ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิต
กระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ
รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ศิริลักษณ์ นามวงศ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะด้วยดีตลอดมา
ส่งผลให้การทำรายงานการศึกษา ครั้งนี้สมบูรณ์ สามารถนำเสนอเพื่อประโยชน์ในปัจจุบัน และ
เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์เป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้นำกลุ่มสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน
ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดี รวมทั้งท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาค้นคว้า
อิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้การอุปการะ
รวมไปถึงเพื่อนนักศึกษา หัวหน้างานและเพื่อนที่ทำงาน ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษา
ค้นคว้าอิสระนี้มาโดยตลอด

ปัทมา รัตนวรรณ

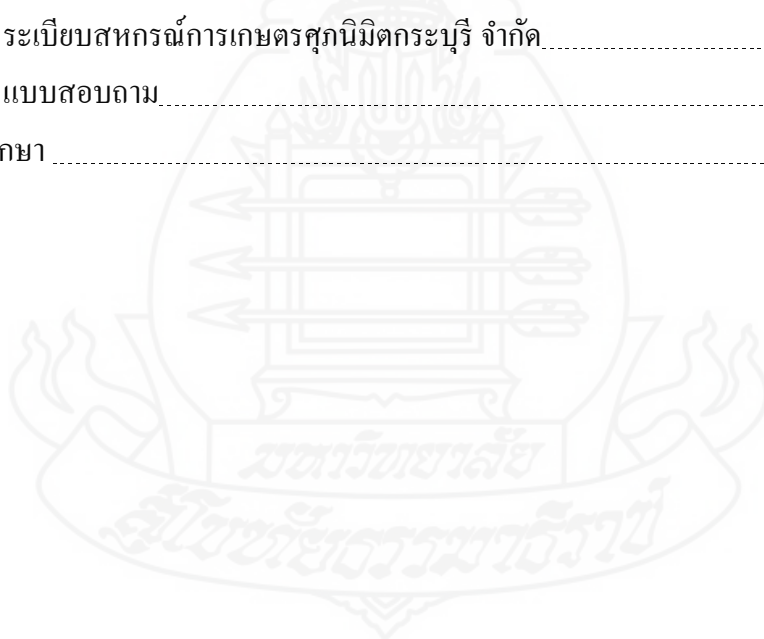
สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิด	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
บริบทสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตร	7
บริบทสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อสหกรณ์	16
แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ในการชำระหนี้	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก	37
ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก	52
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก	77
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปการศึกษา	80
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	92
ก ระเบียบสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด	93
ข แบบสอบถาม	104
ประวัติผู้ศึกษา	112

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด ปี 2558-2560	14
ตารางที่ 2.2 สถานภาพทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด ปี 2559-2561.....	15
ตารางที่ 2.3 ประเภทของสินเชื่อ	17
ตารางที่ 2.4 สาเหตุหนี้ค้างชำระ	21
ตารางที่ 3.1 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรหนี้ระยะสั้นคงเหลือ	33
ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด	38
ตารางที่ 4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก.....	43
ตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านสังคม (จำนวนสมาชิก).....	44
ตารางที่ 4.4 ปัจจัยด้านสังคม (อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ).....	45
ตารางที่ 4.5 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์.....	46
ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านภักดิ์ธรรมชาติ.....	48
ตารางที่ 4.7 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง.....	49
ตารางที่ 4.8 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ.....	51
ตารางที่ 4.9 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	53
ตารางที่ 4.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	58
ตารางที่ 4.11 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	59
ตารางที่ 4.12 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	63
ตารางที่ 4.13 ปัจจัยด้านภักดิ์ธรรมชาติกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	68
ตารางที่ 4.14 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	71
ตารางที่ 4.15 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก.....	75
ตารางที่ 4.16 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกผู้กู้.....	77
ตารางที่ 4.17 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์.....	78

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์.....	11

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่ได้จัดตั้งขึ้นของผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร รวมกันจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ มีฐานะเป็นนิติบุคคล จุดมุ่งหมายให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ ช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ และประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ คือ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม รวมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สมาชิกและบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย (<http://www.cpd.go.th>, 2562)

สหกรณ์ในจังหวัดระนอง มีสหกรณ์ภาคการเกษตร ปี 2562 รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 แห่ง สมาชิกสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 15,881 คน (<http://www.web.cpd.go.th/ranong>, 2562) การดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ส่วนใหญ่ในจังหวัดระนอง ธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจสินเชื่อ โดยการให้เงินกู้แก่สมาชิก แต่จากข้อมูลที่ผ่านมา พบว่า สหกรณ์มีอัตราหนี้ค้างชำระค่อนข้างสูง โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตร ซึ่งปัญหาสำคัญมาจากทั้งสมาชิกและสหกรณ์เองที่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ เช่น การเร่งรัดและติดตามหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ลูกหนี้ผิคนัดชำระหนี้ และลูกหนี้ค้างนานต่อเนื่องโดยที่ไม่มีการแก้ไขปัญหา สภาพคล่องลดลง ความสามารถในการก่อหนี้ของสหกรณ์ลดลง ความเสี่ยงด้านเงินทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น ความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ลดลง และการขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด เกิดขึ้นจากการร่วมมือของบุคคลหลาย ๆ คน หลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนกลุ่มอาชีพในชุมชน ตัวแทนชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการเล็ก ตลอดจนคณะกรรมการโครงการมุ่งหวังในสหกรณ์สามารถสนับสนุน และรองรับการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานระยะเวลา 3 ปีแรกจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ผ่าน โครงการพัฒนาพื้นที่แบบยั่งยืนและพึ่งตนเอง หรือที่เรียกกันว่า ADP ลำเลียง (Area Development Program) ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2548 ทะเบียนเลขที่ 8500000625486 จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์การเกษตร วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ กำหนดให้สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันสิ้นปีบัญชีสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด (2548) สมาชิกแรกตั้ง จำนวน 80 คน มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 800 หุ้น เป็นเงิน 8,000.00 บาท ดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลา 13 ปี สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจเงินรับฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีสมาชิกจำนวน 527 คน ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 31,712,412.54.00 บาท สหกรณ์มีเงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ จำนวน 15,173,607.25 บาทและดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับ-สุทธิ จำนวน 1,513,051.31 บาท ลดลงจากปีก่อน แต่ยังคงมีความเสี่ยงสูงอยู่เนื่องจากจำนวนสมาชิกกู้ยืมเงินเพิ่มจากเดิมจำนวน 190 คน เป็นจำนวน 200 คน เงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวน 18,600,000.00 บาท และผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ 134,260.87 บาท (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2561)

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ยังได้ประสบกับปัญหาตั้งแต่ปี 2559 เนื่องจากการชำระหนี้คืนเงินกู้ของสมาชิกไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาเงินกู้ สมาชิกผิดนัด จำนวน 60 คน จำนวนสัญญา 66 สัญญา เป็นเงิน 2,380,515.00 บาท และเนื่องจากสหกรณ์กู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 13,600,000.00 บาท และกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 5,000,000.00 บาท ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี สหกรณ์ได้นำเงินกู้ยืมมาเพื่อจ่ายเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก และหากสมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงสูง เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจไม่เพียงพอ หากมีการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้มากขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และอาจไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ที่ครบกำหนดชำระได้ ทำให้สหกรณ์ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าปรับหนี้การค้างเพิ่มขึ้นในอนาคต และปัจจุบันเจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์ได้ลาออก ทำให้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์ว่าง การติดตามทวงถามหนี้ของสหกรณ์จึงเกิดความล่าช้า ไม่มีผู้รับผิดชอบที่แน่นอน

ในฐานะที่ผู้ศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิต กระจบุรี จำกัด ทั้งชำระได้ตามกำหนด และชำระไม่ได้ตามกำหนด เพื่อจะได้เสนอแนะแนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรศุภนิมิตกระจบุรี จำกัด

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระจบุรี จำกัด

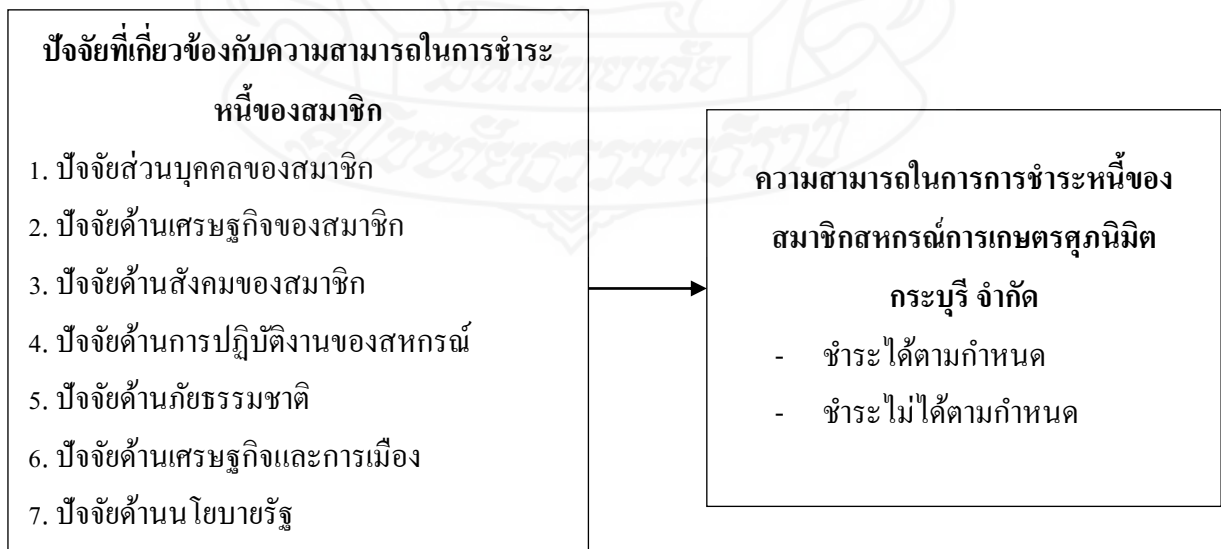
2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ศุภนิมิตกระจบุรี จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

จากทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึงกำหนดกรอบแนวคิด การศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง จำแนกเป็น 7 ด้าน คือ

- 4.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก
- 4.2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
- 4.2.3 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก
- 4.2.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์
- 4.2.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ
- 4.2.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง
- 4.2.7 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ

4.2 ขอบเขตของพื้นที่

เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ที่มีหนี้ระยะสั้นคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 200 ราย และการกำหนดขนาดตัวอย่างจากประชากรโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 ราย โดยเก็บตัวอย่างตามสัดส่วนสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด และชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด

4.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ เดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2562

5. นวัตกรรมพิเศษ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรศุภานิมิตกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง

5.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกที่ใช้บริการธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์การเกษตรศุภานิมิตกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง ประเภทเงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 200 ราย

5.3 ความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง ความสามารถของลูกหนี้ ในการชำระหนี้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภานิมิตกระบุรี จำกัด ในที่นี้ รวมถึงความสามารถของลูกหนี้ที่ส่งเงินชำระคืนได้ตามกำหนดและชำระไม่ได้ตามกำหนด ตามที่ตกลงไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน

5.3.1 ชำระได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภานิมิต กระบุรี จำกัด สามารถชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.3.2 ชำระไม่ได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภานิมิตกระบุรี จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้ ทั้งเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง และปัจจัยด้านนโยบายรัฐ

5.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความเชื่อ/ศาสนา สถานภาพ อาชีพหลัก (ภาคเกษตร/นอกภาคเกษตร) จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ภาระหนี้สินกับสหกรณ์ หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ และความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา

5.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก หมายถึง รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น

5.7 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก หมายถึง จำนวนสมาชิกสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู และอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ

5.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ หมายถึง การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการปล่อยเงินกู้ การอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงิน เงื่อนไขหรือวงจำกัดชำระคืนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสม มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ และสหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้

5.9 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ หมายถึง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย

5.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง หมายถึง เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตการเกษตรล้นตลาด ผลผลิตถูกทำลาย การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ และมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน

5.11 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ หมายถึง นโยบายกองทุนเพื่อการฟื้นฟูอาชีพ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้บริหารสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ได้ทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก

6.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์อื่นๆ ต่อไป

6.3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาเกษตรกรและสหกรณ์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและเอกสารต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากรอบความคิดของการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. บริบทสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตร
2. บริบทสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตรกระบือ จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์
4. แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สรุปความหมายของสหกรณ์ คุณค่า หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ (<http://www.cpd.go.th>, 2562) ดังนี้

1.1 ความหมายของสหกรณ์

สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2562)

1.2 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values)

สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางเพื่อสหกรณ์ต่าง ๆ ยึดถือปฏิบัติ ประกอบด้วย หลักการที่สำคัญรวมทั้งสิ้น 7 ประการ ได้แก่

1.3.1 หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

1.3.2 หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ขั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

1.3.3 หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับดังนี้ คือ

1) เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่น่ามาแบ่งปันกันไม่ได้

2) เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์

3) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.3.4 **หลักการที่ 4** การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์กรอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

1.3.5 **หลักการที่ 5** การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

1.3.6 **หลักการที่ 6** การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

1.3.7 **หลักการที่ 7** การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืน ตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.4 **อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)**

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี ความเป็นธรรม มีสันติสุขในสังคม

1.5 **วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)**

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.6 ประเภทของสหกรณ์

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2562 พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 13 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 33/1 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 33/1 สหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนตามมาตรา 33 แบ่งประเภทได้ ดังต่อไปนี้

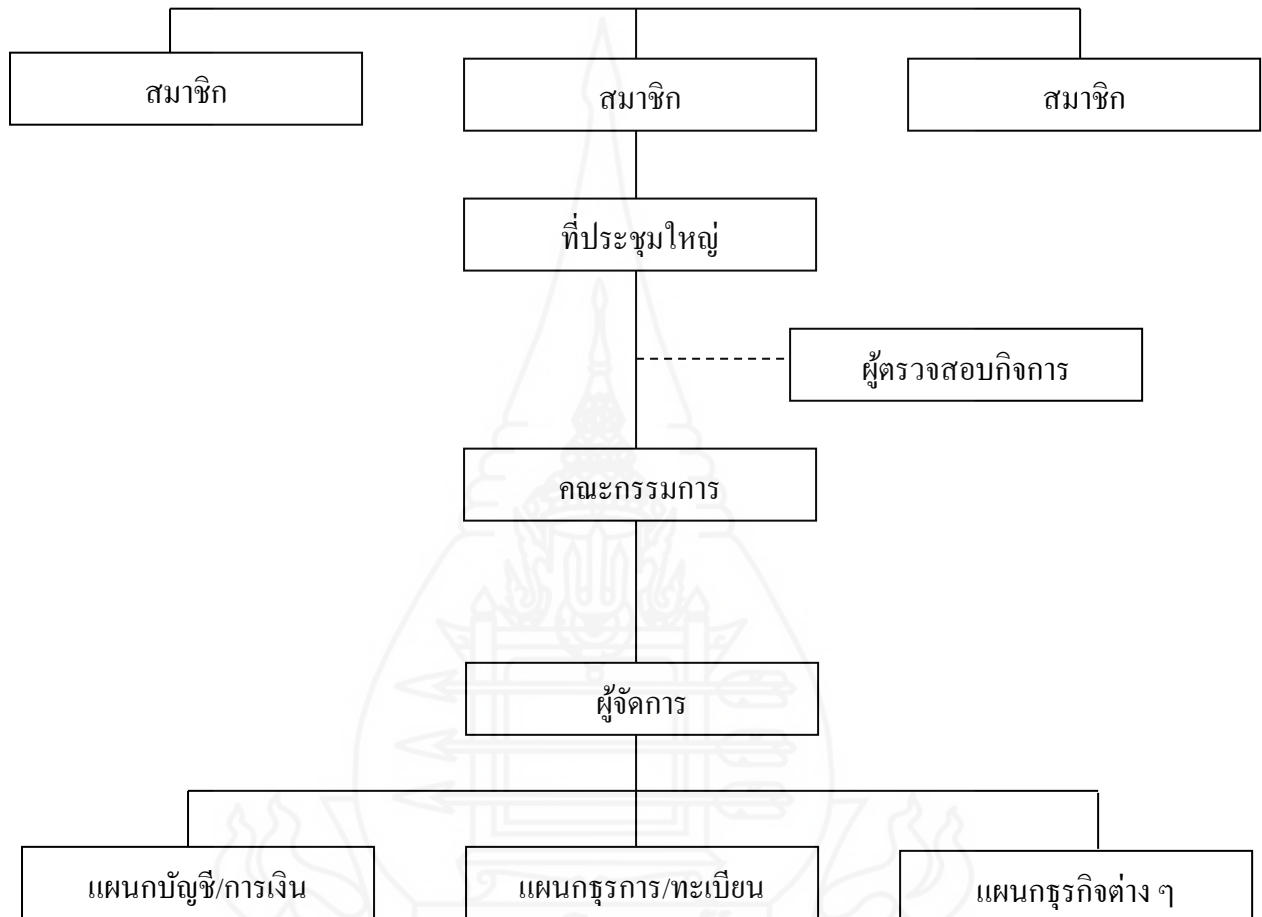
- 1.6.1 สหกรณ์การเกษตร
- 1.6.2 สหกรณ์ประมง
- 1.6.3 สหกรณ์นิคม
- 1.6.4 สหกรณ์ร้านค้า
- 1.6.5 สหกรณ์บริการ
- 1.6.7 สหกรณ์ออมทรัพย์
- 1.6.8 สหกรณ์เครดิตยูเนียน
- 1.6.9 สหกรณ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.7 โครงสร้างของสหกรณ์

สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทน ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คน มีอำนาจหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ ในกิจการทั้งปวง เพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวาง และให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทน และผู้จัดการ อาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ (<http://office.cpd.go.th>, 2562)

1.8 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้กำหนดโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์
(<http://office.cpd.go.th>, 2562) ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

1.9 สหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้สรุปความหมายของสหกรณ์การเกษตร ความเป็นมา วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของสมาชิกที่จะได้รับ (<http://www.cpd.go.th>, 2562) ดังนี้

1.9.1 ความหมายของสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

1.9.2 ความเป็นมา

สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน ตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน จำนวน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้ยืมจากสยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาท

1.9.3 วัตถุประสงค์

- 1) มีการดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์
- 2) เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม
- 3) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

1.9.4 ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

- 1) ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ
- 2) ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม
- 3) ได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตผลที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด
- 4) สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

2. บริบทสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

2.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด เกิดขึ้นจากการร่วมมือของบุคคลหลาย ๆ คน หลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนกลุ่มอาชีพในชุมชน ตัวแทนชุมชน กลุ่มผู้ปกครองเด็ก ตลาดจน คณะกรรมการโครงการมุ่งหวังในสหกรณ์ฯ สามารถสนับสนุน และรองรับการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานระยะเวลา 3 ปีแรกจากมูลนิธิสุกนิมิตแห่งประเทศไทย ผ่าน โครงการพัฒนาพื้นที่แบบยั่งยืนและพึ่งตนเอง หรือที่เรียกกันว่า ADP ลำเลียง (Area Development Program)

ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2548 ทะเบียนเลขที่ 8500000625486 จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์การเกษตร วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ฯ กำหนดให้สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันสิ้นปีบัญชีสหกรณ์ฯ (ข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด) สมาชิก แรกตั้ง จำนวน 80 คน มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 800 หุ้น เป็นเงิน 8,000.00 บาท โดยหุ้นของสหกรณ์ฯ สมาชิก 1 คนต้องถือหุ้นอย่างน้อย 10 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 10 บาท และเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้า 20 บาทต่อคน ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายของโครงการอยู่ในเขต 3 ตำบล คือ ตำบลลำเลียง ตำบลบางใหญ่ และตำบลน้ำจืด ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครองเด็กในโครงการมูลนิธิสุกนิมิตแห่งประเทศไทย กลุ่มอาชีพที่เกิดขึ้นโดยโครงการฯ และกลุ่มบุคคลทั่วไปที่อยู่ในพื้นที่โครงการ ดำเนินงาน โดยยึดหลักแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเอื้อเฟื้อและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งหวังให้เกิดความกินดีอยู่ดีมีความสุขของกลุ่มเป้าหมายต่อไปในอนาคต (สหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด, 2550)

ปัจจุบันปี 2561 มีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน 11 คน ฝ่ายจัดการ จำนวน 4 คน สมาชิกสหกรณ์ 527 คน มีการดำเนินธุรกิจ 4 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (สหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด, 2561)

2.2 วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- 1) จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
- 2) รวบรวมผลผลิตผลการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขายโดยซื้อหรือรวบรวมผลผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

- 3) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
- 4) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- 5) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- 6) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์
องค์กร ชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการสหกรณ์
- 7) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือ
การประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการ
ผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

2.3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตรบุรี จำกัด

สรุปผลการดำเนินงาน 3 ปี ย้อนหลัง ตามตารางที่ 2.1 - 2.2

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตรบุรี จำกัด ปี 2558-2560

ประเภทธุรกิจ	ปี 2560	ปี2559	ปี2558
1. ธุรกิจสินเชื่อ	14,679,500.00	12,458,520.00	12,039,151.00
2. ธุรกิจรับฝากเงิน	1,842,885.72	1,509,277.59	1,161,006.84
3. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	12,240,946.15	13,088,358.50	6,872,448.80
4. ธุรกิจแปรรูปผลผลิต	-	-	-
5. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,196,381.00	8,826,647.00	8,184,768.00
6. ธุรกิจบริการ	-	-	-
7. ธุรกิจอื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-
รวม	32,959,712.87	35,882,803.09	28,257,374.64

ที่มา : รายงานการแก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการและธรรมาภิบาลในการบริหารของ
สหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตรบุรี จำกัด ประจำปีงบประมาณ 2561

ตารางที่ 2.2 สถานภาพทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ปี 2559-2561

ลำดับ	รายการ	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559
1	สมาชิก (คน)	527	692	718
2	เงินให้กู้ระยะสั้น-สุทธิ	15,173,607.25	15,539,412.25	15,580,422.00
3	ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้นค้างรับ-สุทธิ	1,513,051.31	1,664,429.21	1,484,290.00
4	เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ	3,501,839.00	3,082,000.00	0.00
5	เงินกู้ยืมระยะสั้น	18,600,000.00	15,700,000.00	12,000,000.00
6	เงินรับฝาก	475,730.66	544,597.74	566,337.73
7	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	5,585,110.00	5,253,830.00	4,862,240.00
8	ทุนสำรอง (บาท)	650,743.00	746,896.00	681,429.22
9	ทุนสะสมตามข้อบังคับ (บาท)	585,616.10	628,954.85	821,681.95
10	กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	(134,260.87)	46,472.58	83,460.78

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี 2561 ของสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2561 สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด มีลูกหนี้ค้ำชำระ จำนวน 200 คน สัญญาเงินกู้ จำนวน 304 สัญญา ชำระได้ตามกำหนด จำนวน 140 คน ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 60 คน และในปี 2561 สหกรณ์ประสบกับปัญหาขาดทุนเนื่องจากผลการดำเนินงานในธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เช่น ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์มีหนี้ค้ำชำระจากลูกหนี้ในปริมาณที่สูง แต่รับชำระหนี้จากลูกหนี้ได้น้อย จึงต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อน ทำให้เกิดผลขาดทุนดังกล่าว

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์

3.1 ความหมายของสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549) ได้ให้ความหมายของสินเชื่อ (Credit) ในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ความเชื่อถือซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายหนึ่งยอมมอบของหรือบริการหรือเงินจำนวนหนึ่งให้เพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งช่วงเวลาหนึ่ง

สินเชื่อ หมายถึง การที่บุคคล หรือธุรกิจหนึ่ง ๆ มอบความเชื่อถือหรือความไว้วางใจให้แก่อีกบุคคลหนึ่งหรืออีกธุรกิจหนึ่ง ได้รับสินค้าและบริการ หรือเงินตรา เพื่อนำไปใช้บริโภค ใช้จ่าย หรือดำเนินธุรกิจต่อไปก่อน โดยให้คำมั่นสัญญาว่าจะชำระค่าสินค้าและบริการ หรือเงินตรานั้นคืนให้แก่ผู้ให้สินเชื่อ เมื่อครบกำหนดในอนาคต โดย ผู้ให้สินเชื่อจะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย (<http://finstatsite.files.wordpress.com>, 2562)

สินเชื่อ คือ ความสามารถในการกู้ยืมเงินหรือความสามารถในการได้รับสินค้าและบริการเป็นเงินเชื่อโดยมีคำมั่นสัญญาว่าจะชำระคืนได้ในอนาคต (<http://girlonzaps.com>, 2562)

สินเชื่อ เป็นความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขการชำระคืนในอนาคต (<http://th.answers.yahoo.com>, 2562)

3.2 ความสำคัญของสินเชื่อ

ความสำคัญของสินเชื่อ คือ สินเชื่อมีความสำคัญทางด้านผู้ผลิต และผู้บริโภค ในฐานะของการเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน โดยอาศัยความเชื่อและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้รับสินเชื่อ สามารถนำสินค้าและบริการ ไปใช้เพื่อตอบสนอง ความต้องการก่อนแล้วพออนชำระที่หลัง โดยเฉพาะสินค้าที่มีราคาสูง หากไม่มีสินเชื่อเข้ามาเป็นสื่อกลาง ก็เป็นการยากที่จะเกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน ได้แสดงว่าสินเชื่อได้เพิ่ม อำนาจซื้อให้แก่บุคคลมากขึ้นซึ่งจะมีผลต่อการขยายการผลิตสินค้าและบริการตามด้วยและจะมีผลต่อการจ้างงาน การซื้อวัตถุดิบ ทำให้คนในสังคมมีรายได้เพิ่มขึ้น (<http://girlonzaps.blogspot.com>, 2562)

ความสำคัญของสินเชื่อ คือ สินเชื่อเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อกิจกรรมการผลิต การบริโภค และการแลกเปลี่ยนเนื่องจากการให้สินเชื่อแก่ผู้ผลิตหรือผู้บริโภคนั้นจะช่วยให้อุปกรณ์การผลิตการแลกเปลี่ยนและการบริโภคขยายตัวได้มากกว่าใช้เงินสด (<https://prezi.com>, 2562)

3.3 ประเภทของสินเชื่อ

สินเชื่อมีหลายประเภทซึ่งการศึกษการแบ่งประเภทของสินเชื่อแบบต่าง ๆ ทำให้ทราบถึงรูปแบบการให้สินเชื่อนั้นสามารถกระทำได้ในรูปแบบใดได้บ้าง สรุปได้ตามตารางที่ 2.3 (<http://www2.fpo.go.th>, 2562)

ตารางที่ 2.3 ประเภทของสินเชื่อ

ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	ผู้ขอรับสินเชื่อ	ผู้ให้สินเชื่อ	หลักประกัน
1. ระยะสั้น	1. เพื่อการบริโภค	1. สำหรับบุคคล	1. บุคคลเป็นผู้ให้	1. ไม่มีหลักประกัน
2. ระยะกลาง	2. เพื่อการลงทุน	2. สำหรับธุรกิจ	2. สถาบันการเงินเป็นผู้ให้	2. มีหลักประกัน
3. ระยะยาว	3. เพื่อการพาณิชย์	3. สำหรับรัฐบาล	3. หน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้ให้	

3.3.1 การแบ่งประเภทสินเชื่อตามระยะเวลา

1) สินเชื่อระยะสั้น คือ สินเชื่อที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อการค้า เครื่องมือสินเชื่อประเภทนี้ เช่น ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bills) และตราสารพาณิชย์ (Commercial Papers) เป็นต้น

2) สินเชื่อระยะกลาง คือ สินเชื่อที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี เช่น การผ่อนส่งการซื้อสินค้าคงทน เป็นต้น

3) สินเชื่อระยะยาว คือ สินเชื่อที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยทั่วไปเป็นการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ ใช้เงินจำนวนมาก หรือเป็นการบริโภคสินค้าคงทนที่มีมูลค่าสูงมาก เช่น บ้านและที่ดิน เป็นต้น

3.3.2 การแบ่งประเภทของสินเชื่อตามวัตถุประสงค์

1) สินเชื่อเพื่อการบริโภค หมายถึง สินเชื่อที่ให้กับบุคคล เพื่อประโยชน์ในการนำมาบริโภค สินเชื่อประเภทนี้อาจเกิดขึ้นในหลายรูปแบบเช่น การเปิดบัญชีไว้กับร้านอาหาร เมื่อถึงสิ้นเดือนจึงชำระครั้งเดียว การผ่อนส่งจากการซื้อสินค้าโดยเฉพาะสินค้าคงทน เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ รถยนต์ เป็นต้น

2) สินเชื่อเพื่อการลงทุน อาจเป็นสินเชื่อเพื่อการจัดหาปัจจัยการผลิตหรือสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการผลิตไม่ว่าจะเป็นในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ สินเชื่อประเภทนี้มักเป็นสินเชื่อระยะยาวอาจอยู่ในรูปของการออกหุ้นกู้ หรือสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

3) สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์หรือสินเชื่อการค้า โดยทั่วไปเป็นสินเชื่อเพื่อการซื้อขายสินค้าประเภทวัตถุดิบ หรือการซื้อสินค้ามาจำหน่ายต่อ เป็นการรับสินค้ามาก่อน แล้วค่อยชำระค่าสินค้าภายหลัง ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อระยะสั้น เช่น 30-60 วัน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่การทำธุรกิจ ทั้งนี้รวมไปถึงการออก Letter of Credit เพื่อใช้เป็นเครื่องป้องกันความเสี่ยงในการชำระค่าสินค้าจากการซื้อขายระหว่างประเทศ

3.3.3 การแบ่งประเภทสินเชื่อตามผู้รับสินเชื่อ

1) สินเชื่อสำหรับบุคคล มักเป็นสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต เป็นต้น

2) สินเชื่อสำหรับธุรกิจ เป็นสินเชื่อสำหรับกิจการห้างร้านไม่ว่าจะนำไปใช้เพื่อลงทุนเพื่อการผลิตหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

3) สินเชื่อสำหรับรัฐบาล ในยามที่รัฐบาลมีรายได้ไม่เพียงพอแก่รายจ่ายหน่วยงานภาครัฐจึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินซึ่งอาจอยู่ในรูปของตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และพันธบัตรรัฐบาลรูปแบบต่าง ๆ เช่น พันธบัตรเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และพันธบัตรออมทรัพย์ เป็นต้น

3.3.4 การแบ่งประเภทสินเชื่อตามผู้ให้สินเชื่อ

1) บุคคลเป็นผู้ให้ เช่น การให้กู้ยืมในหมู่คนรู้จักญาติพี่น้อง หรือการปล่อยกู้นอกระบบ เป็นต้น

2) สถาบันการเงินเป็นผู้ให้ ซึ่งสถาบันการเงินก็มีหลายประเภทและอาจตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น เงื่อนไขและประเภทของวัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อก็อาจแตกต่างกันไป สถาบันการเงินเหล่านี้ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามและสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

3) หน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้ให้ เช่น มูลนิธิ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร หน่วยงานการกุศล และกองทุนต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

3.3.5 การแบ่งประเภทสินเชื่อตามหลักประกัน

1) สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้อาศัยความน่าเชื่อถือที่ตรง และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้เป็นเครื่องพิจารณาการให้สินเชื่อ สินเชื่อประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงเพราะไม่มีหลักประกันให้แก่ผู้ให้กู้ในกรณีที่เกิดการผิดสัญญาขึ้น

2) สินเชื่อที่มีหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้มีความเสี่ยงต่ำกว่าเนื่องจากผู้กู้มีหลักประกันแก่ผู้ให้กู้เพื่อชดใช้ความเสียหายหากเกิดการผิดสัญญาขึ้น โดยหลักประกันดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของอสังหาริมทรัพย์ เช่น การจำนองที่ดิน สงหากริมทรัพย์ เช่น พันธบัตร ทองคำ หรืออยู่ในรูปของการค้ำประกันจากบุคคลหรือสถาบันการเงิน (อาวัล) ก็ได้

3.4 หลักการพิจารณาการให้สินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549) หลักการทั่วไปในการพิจารณาสินเชื่อสิ่งที่เจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์พิจารณาเมื่อลูกค้าขอสินเชื่อมี 3 ประการหรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า 3P คือ

3.4.1 วัตถุประสงค์ (Purpose) หมายถึง การพิจารณาถึงวงเงิน ชนิดของเครดิตที่ต้องการจะนำไปใช้ทำอะไร เป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือเป็นการลงทุนในทรัพย์สินถาวร มีเครื่องชี้อะไรหรือไม่ว่าเครดิตที่ขอกู้ว่าจะถูกนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ก็ได้

3.4.2 การชำระคืน (Payment) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานของผู้ขอสินเชื่อจะสามารถทำได้ตามสัญญาหรือไม่ ระยะเวลาที่ขอมาสั้นหรือยาว และการชำระคืนจะทยอยชำระเป็นงวด ๆ หรือครั้งเดียวเจ้าหน้าที่สินเชื่อแน่ใจหรือไม่ว่าผู้ขอกู้จะสามารถชำระหนี้คืนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันได้

3.4.3 การป้องกันความเสี่ยง (Protection) เรื่องป้องกันความเสี่ยงจะพิจารณาถึงความเสี่ยงอันจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ ในกรณีที่ธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อขาดทุนจะนำเงินจากที่อื่นมาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้หรือไม่ ถ้าธุรกิจมีความเสี่ยงสูงสหกรณ์ต้องดูคุณภาพของทรัพย์สินที่เอามาประกันว่ามูลค่าจากการขายทอดตลาดจะพอกับหนี้ของสหกรณ์หรือไม่

3.5 หลักอื่นในการวิเคราะห์สินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2562) ได้ให้หลักอื่นในการวิเคราะห์สินเชื่อ เช่น นโยบาย 5C (5 C's Policy) มีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 Character คือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัยใจคอ และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อ ว่ามีความรับผิดชอบและความเต็มใจในการชำระหนี้มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อนี้สิน ความตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ ความสม่ำเสมอในการชำระหนี้ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น

2) คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น หน้าที่การงาน ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ ความคิดความอ่าน เป็นต้น

3.5.2 Capital คือ ทุนของธุรกิจเป็นการวิเคราะห์ถึงฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของธุรกิจนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร สำหรับทุนของธุรกิจนั้น หมายถึง ส่วนที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการนำมาลงไว้ในธุรกิจ ในการวิเคราะห์จะพิจารณาส่วนของสินทรัพย์ที่มีมากกว่าหนี้สิน เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยในกรณีที่คุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอู้ไม่ค่อยคืนัก โดยดูจากอัตราส่วนกำไรต่อทุน และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อย่างไรก็ตามมีข้อควรระวังว่าส่วนของเจ้าของที่รวมทั้งสินทรัพย์ที่มีตัวตน และไม่มีตัวตนจะมีมูลค่าเท่าใด แยกเป็นสัดส่วนได้หรือไม่ในกรณีที่จะต้องมีการชำระบัญชี

3.5.3 Capacity คือ ความสามารถในการชำระหนี้สิน เป็นการวิเคราะห์สมรรถภาพในการหารายได้ ถ้าเป็นการขอสินเชื่อส่วนบุคคล จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ในรูปค่าจ้างเงินเดือน รายได้อื่น ๆ เป็นหลัก แต่ถ้าเป็นนิติบุคคลจะวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อดูความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยวิเคราะห์ รายได้ รายจ่าย และกำไรของธุรกิจจะใช้พิจารณาจากงบการเงิน แผนการบริหารงาน แผนการชำระหนี้สิน โดยปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรเป็นเงินรับสุทธิจากการดำเนินงาน นั่นคือ กำไรของธุรกิจ นั่นเอง

3.5.4 Collateral คือ หลักประกัน ในการพิจารณา และตัดสินใจเกี่ยวกับเครดิต หลักประกันเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะตัดสินใจ ต้องพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ประกันเป็นเพียงการช่วยลดความเสี่ยงภัยทางการเงิน ในกรณีที่ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในอนาคตไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ คือ เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน ได้แก่ ที่ดิน โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร หุ้นของบริษัทอื่น หรือบุคคลที่เชื่อถือได้มาค้ำประกัน

3.5.5 Condition คือ สภาพการณ์ทั่วไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล การเมือง กฎหมาย ภาษี ดินฟ้าอากาศ การขึ้นราคาของน้ำมันดิบ ปัญหาวัตถุดิบ ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะเงินเฟ้อ เทคโนโลยี เทคนิคการผลิต เป็นต้น ซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อการชำระหนี้ได้ จำเป็นจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.6 สาเหตุหนี้ค้างชำระ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้สรุปสาเหตุหนี้ค้างชำระไว้ตามตารางที่ 2.4 (<http://www.cpd.go.th>, 2562)

ตารางที่ 2.4 สาเหตุหนี้ค้างชำระ

ปัจจัย/เหตุผล	สาเหตุหนี้ค้างชำระ
ด้านสหกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์ไม่มีการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจกับสมาชิกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้ และในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดี 2. ไม่มีการติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ 3. ให้สมาชิกกู้ได้ตามสิทธิ มากกว่าให้กู้ตามวัตถุประสงค์ 4. เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติงานตามขั้นตอนธุรกิจด้านสินเชื่อ 5. ไม่มีผู้รับผิดชอบติดตามเร่งรัดหนี้ 6. ไม่มีเจ้าหน้าที่สินเชื่อติดตามเร่งรัดหนี้ 7. คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม หรือ กรรมการกลุ่ม ไม่มีบทบาทช่วยเหลือติดตามเร่งรัดหนี้ ขาดความรู้ประสบการณ์ในการบริหารจัดการสินเชื่อ 8. ขาดการตรวจสอบลูกหนี้และการควบคุมภายในที่ดี 9. วงเงินกู้อนุมัติตามความรู้จักสนิทสนมเป็นการส่วนตัวระหว่างสมาชิกผู้กู้ คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ 10. ผู้ตรวจสอบกิจการขาดความรู้ประสบการณ์ ไม่ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ปัจจัย/เหตุผล	สาเหตุหนี้ค้างชำระ
ด้านสมาชิก	
1. ไม่มีเงินชำระหนี้	1.1 ประสบภัยธรรมชาติ 1.2 ผลผลิตเกิดความเสียหายจากโรคแมลง 1.3 ราคาผลผลิตตกต่ำ 1.4 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น 1.5 ภาระครอบครัวรายได้ไม่เพียงพอกับ รายจ่าย 1.6 ปัญหาด้านสุขภาพ 1.7 มีหนี้สินหลายทาง 1.8 ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่ได้ประกอบอาชีพ 1.9 เสียชีวิต ไม่มีผู้รับผิดชอบชำระหนี้
2. มีเงินแต่ไม่ชำระ	2.1 รอการช่วยเหลือและสนับสนุนจากรัฐบาล 2.2 หากชำระแล้ว กู้ยืมใหม่ไม่ได้ 2.3 พฤติกรรมการบริโภคฟุ่มเฟือย 2.4 ตั้งใจไม่ชำระ/เลียนแบบสมาชิกเนื่องจากไม่มีการดำเนินคดี 2.5 การทุจริตในสหกรณ์
3. การติดต่อไม่ได้	3.1 ออกนอกพื้นที่ไปประกอบอาชีพที่อื่น 3.2 ไม่ทราบว่ายู่ที่ใด/หนี้หนี้ 3.3 ไม่ทราบว่ายังมีชีวิตอยู่หรือไม่

สรุปปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ในภาพรวมที่เกิดขึ้น คือ ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีการแก้ไข กลายเป็นปัญหาหนี้ค้างนาน ส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการดำเนินงานของสหกรณ์ลดลง ขาดทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

4. แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความ สามารถ ในการชำระหนี้

4.1 แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ให้แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ (<http://www.cpd.go.th,2562>) ดังนี้

- 1) การรับสมาชิกต้องผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการ / รับจากที่ประชุมกลุ่มสมาชิก
- 2) สหกรณ์/เจ้าหน้าที่/คณะกรรมการ พิจารณาให้เงินกู้ตามหลักเกณฑ์ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน กระบวนการขั้นตอนการพิจารณาให้เงินกู้/สินเชื่ออย่างละเอียด
- 3) สหกรณ์จัดทำแผนการออกปฏิบัติงานติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกเป็นระยะ
- 4) จัดทำรายละเอียดลูกหนี้ โดยจำแนกตามอายุหนี้ วิเคราะห์ลูกหนี้เพื่อให้สะดวกในการติดตามเร่งรัดให้สมาชิกชำระคืนเงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ลดปัญหาหนี้ค้างนาน
- 5) จัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อ และ/หรือกรรมการเป็นผู้ออกติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนด
- 6) ประชุมกลุ่มสมาชิก สหกรณ์มอบหมายให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกเป็นรายกลุ่ม เพื่อชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการชำระหนี้ การสอบถาม จำนวนเงินกู้และกำหนดชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย ซึ่งสหกรณ์อาจแจกหนังสือเตือนการชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สมาชิกผู้กู้ที่ยังไม่ได้ชำระหนี้เงินกู้ทุกคน และให้สมาชิกลงชื่อในใบตอบรับ
- 7) ทำหนังสือเตือนการชำระหนี้เมื่อสัญญาใกล้ถึงกำหนดชำระ สำหรับสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม สหกรณ์ต้องมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งหนังสือเตือนให้สมาชิกทราบ พร้อมทั้งให้สมาชิกลงชื่อในใบตอบรับ แล้วนำใบตอบรับส่งคืนให้สหกรณ์เก็บรักษา เพื่อยืนยันว่าสมาชิกผู้กู้ได้รับหนังสือเตือนเรียบร้อยแล้ว
- 8) การตรวจสอบการติดตามการเร่งรัดหนี้เงินกู้ค้างชำระ สหกรณ์โดยที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการควรกำหนดมาตรการในการเร่งรัดหนี้ไว้ด้วย
  - (1) สมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามกำหนดในหนังสือเตือนครั้งที่ 1 ให้ทำหนังสือแจ้งเตือนครั้งที่ 2 ให้มาชำระหรือติดต่อสหกรณ์ภายใน 15 วัน
  - (2) เมื่อพ้นกำหนดในหนังสือเตือนครั้งที่ 2 สมาชิกยังไม่มาชำระหนี้ ให้สหกรณ์มอบหมายคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ไปติดตามถึงบ้านสมาชิก

(3) ยื่นคำขาดและฟ้องร้องตามควรแก่กรณี

4.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ ตามนโยบาย 5C C' s Policy (อ้างอิงกรมส่งเสริมสหกรณ์, 2562) ผู้ศึกษาได้สรุปเพื่อนำมาเป็นกรอบในการศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Character (คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ) Capital (ทุนของธุรกิจ) และ Collateral (หลักประกัน) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความเชื่อ/ศาสนา สถานภาพ อาชีพหลัก (ภาคเกษตร/นอกภาคเกษตร) จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ภาระหนี้สินกับสหกรณ์ หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ และความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Capacity (ความสามารถในการชำระหนี้สิน) และ Condition (สภาพการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด คือ รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น

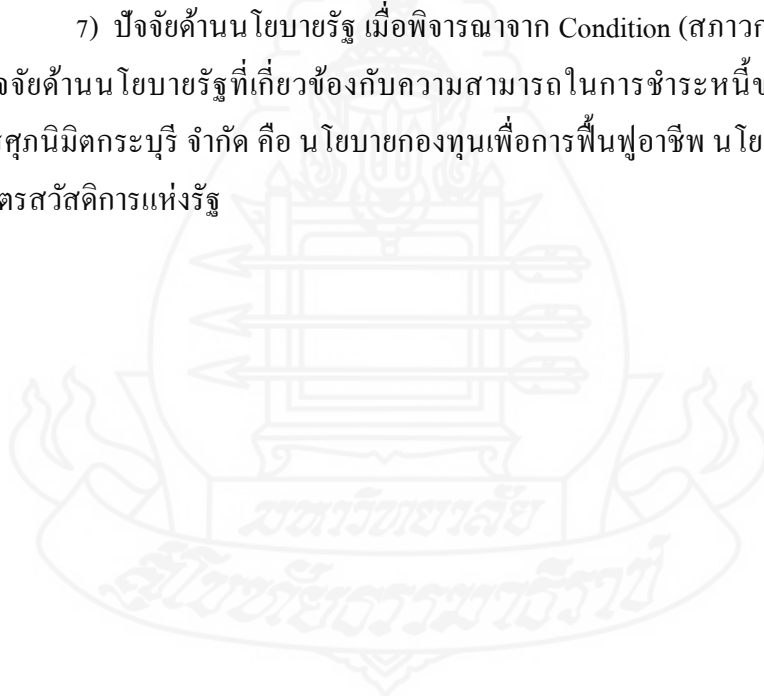
3) ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Condition (สภาพการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด คือ จำนวนสมาชิกสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู และอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ

4) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เมื่อพิจารณาจาก Collateral (หลักประกัน) และ Condition (สภาพการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด คือ การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการปล่อยเงินกู้ การอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงิน เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสม มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ และสหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้

5) ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ เมื่อพิจารณาจาก Condition (สภาวะการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย

6) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง เมื่อพิจารณาจาก Condition (สภาวะการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด คือ เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตการเกษตรล้นตลาด ผลผลิตถูกทำลาย การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาน้ำมันสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ และมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน

7) ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ เมื่อพิจารณาจาก Condition (สภาวะการณ์ทั่วไป) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านนโยบายรัฐที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด คือ นโยบายกองทุนเพื่อการฟื้นฟูอาชีพ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญาวีร์ ชาญวิกรัย (2559: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ยางพาราทองแสนขัน จำกัด จังหวัดอุดรดิตต์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ประกอบด้วย (1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 41-55 ปี ศึกษาในระดับประถมศึกษา สอนแล้ว สมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ประกอบอาชีพได้ 1-2 คน ประกอบอาชีพไม่ได้ 1-2 คน ทำสวนยางพาราเป็นหลัก มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร ต่ำกว่า 10 ไร่ หนี้เงินกู้คงเหลือกับสหกรณ์ 50,000-75,000 บาท ใช้นुकคคค้ประกัน รายได้ภาคการเกษตร 50,000-100,000 บาท/ปี และนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 50,000 บาท /ปี รายจ่ายในครัวเรือนและภาคการเกษตรต่ำกว่า 50,000 บาท/ปี หนี้คงเหลือกับสถาบันการเงินสูงกว่า 100,000 บาท มูลค่าสินทรัพย์สูงกว่า 500,000 บาท และ (2) ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกทั้งที่ชำระหนี้ได้ และชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีระดับความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกส่วนใหญ่แต่ละปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ยกเว้นปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก มีค่าเฉลี่ยไม่ใกล้เคียงกัน 3) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิกทั้งที่สามารถชำระหนี้ได้และชำระไม่ได้ตามกำหนดที่ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

อรกัญญา เพียรการ (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ ปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก คือ จำนวนหนี้เงินกู้ในปัจจุบัน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจทุกปัจจัยยกเว้นรายจ่ายนอกภาคการเกษตร ปัจจัยด้านการผลิตทุกปัจจัย ยกเว้นด้านต้นทุนการผลิตสูงและที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ปัจจัยด้านการตลาดทุกปัจจัย ยกเว้นด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติทุกปัจจัยยกเว้นเกิดฝนแล้ง ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ทุกปัจจัยยกเว้นการให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ และนโยบายของรัฐบาลทุกปัจจัย และระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ สหกรณ์ควรขยายวงเงินกู้และควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามลำดับ

สุคนธ์ อินัน (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกโดยรวมและปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ด้านเศรษฐกิจและการเมือง และด้านภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกอยู่ในระดับน้อย และความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ และช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น ด้านเศรษฐกิจของสมาชิก คือ รายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร หนี้กับธนาคารออมสิน และมูลค่าสินทรัพย์ด้าน พฤติกรรมของสมาชิก คือ มีปัญหาครอบครัว และการประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือ สหกรณ์มีระบบการติดตามทวงถามหนี้ และมีการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อส่งชำระหนี้ และ ด้านเศรษฐกิจและการเมือง คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกกลุ่มที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก และกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41-45 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับประถมศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 5-10 ปี 2) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพ 30,000-60,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000-60,000 บาทต่อปี ส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น สมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำไม่มีอิทธิพลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ประเภทการกู้เงินของสมาชิก รายได้จากการประกอบอาชีพของสมาชิก และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของสมาชิก 3) กระบวนการด้านการติดตามหนี้ของสหกรณ์ การจัดชั้นลูกหนี้ของสหกรณ์ และอัตราดอกเบี้ย เงินกู้ของสหกรณ์ มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำ และต้นทุนการผลิตสูง สมาชิกต้องการให้สหกรณ์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ขยายเวลาการชำระเงินกู้ และแบ่งการชำระหนี้ต้นเงินเป็นงวด ๆ โดยไม่มีดอกเบี้ยและค่าปรับ

พรรัตน์ แก้วคงทอง (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านนาสาร จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี การศึกษาในระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นหลัก ไม่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร รายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยต่อปี 100,000-200,000 บาท รายจ่ายในภาคเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 20,000 บาท รายจ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท มูลหนี้ทุกประเภทกับสหกรณ์ 100,001 บาทขึ้นไป ชำระหนี้คืนให้กับสหกรณ์เมื่อครบกำหนดสัญญาทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ไม่มีมูลหนี้กับแหล่งเงินกู้อื่น มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 11-20 ไร่ มูลค่าทรัพย์สินที่มีอยู่ในปัจจุบัน 500,001 บาท ขึ้นไป ใช้ทรัพย์สินค้ำประกัน มีมูลค่าทรัพย์สินค้ำประกันเงินกู้ 300,001 บาท ขึ้นไป 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต การตลาด และด้านสหกรณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพทางเศรษฐกิจและนโยบายของรัฐมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านภูมิธรรมชาติดีมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และ 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและนโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุดาวดี ผลสวัสดิ์ (2556: บทคัดย่อ) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนลูกค้านานาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ได้ออกเป็น 4 ปัจจัยหลัก ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ส่วนใหญ่ประกอบกิจการเกี่ยวกับปศุสัตว์ และมีสมาชิกมีการย้ายถิ่นฐานบ่อยส่งผลให้กลุ่มไม่สามารถกำหนดปริมาณผลผลิตของสมาชิกและการติดตามหนี้จากสมาชิก 2. ปัจจัยด้านการจัดการองค์กร ซึ่งกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ไม่ได้มีการวางแผนการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนงาน ส่งผลให้การบริหารกลุ่มล้มเหลวไม่สามารถดำเนินการให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ 3. ปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด กลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ต่างแยกกันผลิตและขายผลผลิต ส่งผลให้กลุ่มฯ ไม่สามารถประมาณการจำนวนผลผลิตรายได้และค่าใช้จ่ายได้ รวมทั้งติดตามทวงหนี้จากสมาชิก 4. ปัจจัยด้านการจัดการด้านการเงิน กลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ไม่มีการทำบัญชีให้เป็นปัจจุบันและกลุ่มไม่มีการออมเงิน จึงส่งผลให้ไม่มีทุนสำรองในการชำระหนี้ในนามกลุ่มรวมทั้งใช้ในบริหารกลุ่มการแก้ไขปัญหาหนี้เสียของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จึงแตกต่างกันไปแต่ละกลุ่มอาชีพ ซึ่งต้องอาศัยการติดตามหนี้ของพนักงานธนาคารความร่วมมือของหัวหน้ากลุ่ม รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับลักษณะของแต่ละกลุ่ม

นฤมล คำทอง (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ ด้านที่เกิดจากสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ (ค่าปุ๋ย) ด้านที่เกิดจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ 'ไม่'ได้รับการบริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากชำระหนี้แล้ว ด้านที่เกิดจากผลผลิตได้รับความเสียหาย เนื่องจากภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่เกิดจากฝนแล้ง และด้านที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เกิดจากราคาผลผลิตตกต่ำ และการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์กับปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเข้ามาเป็นสมาชิก จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียนหนังสือ ภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู บิดา ญาติพี่น้อง ภาระ หนี้สินนอกระบบ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ประเภทเงินกู้ การค้า ประกันเงินกู้ การนำเงินกู้ไปใช้จ่าย การออกไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ การได้รับใบเตือนหนี้ การติดตามเร่งรัดหนี้ในรอบปี สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถ ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วันดี ปิ่นแก้ว (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านสภาพทางเศรษฐกิจ มีผลระดับมากที่สุด ด้านนโยบายของรัฐ มีผลระดับปานกลาง ด้านภัยธรรมชาติมีผลระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสหกรณ์มีผลระดับมาก ปัจจัยด้านการผลิตมีผลระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการตลาดมีผลระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านความสามารถของสมาชิก ปัจจัยด้านเงินทุนของสมาชิก ปัจจัยด้านหลักประกันเงินกู้ของสมาชิก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านสหกรณ์ ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้น ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง ผลการศึกษา พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน อาชีพทำสวนยางพารา และรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี 60,001-120,000 บาท รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี 30,000-60,000 บาท หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระกับสหกรณ์ 20,001-40,000 บาท หนี้ค้ำชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ สูงกว่า 150,000 บาท มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันสูงกว่า 500,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านภยธรรมชาติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน อัตราค่าจ้างแรงงานสูง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับ ผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพและขยายเวลาการชำระหนี้

สมฤทัย บัวกิ่ง (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ ปัจจัยสภาพเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน การชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดเวลา และการรีบชำระหนี้เมื่อมีรายได้ และปัจจัยการบริหารงานของสหกรณ์ ได้แก่ รูปแบบของหลักทรัพย์ค้ำประกัน การติดตามหนี้ของสหกรณ์ จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ติดตามทวงถามหนี้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ไม่ปกติของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด

พิมพ์ทิพย์ จันทร์ดี (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านหมอ จำกัด จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า (1) การให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะปานกลาง โดยเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง เป็นเงิน 14,535,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.37 มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อที่ดินเพื่อการเกษตร ซื้อรถไถนา และซื้อเครื่องจักรกล (2) สมาชิกมีพฤติกรรมการใช้เงินกู้ที่กำหนดตามวัตถุประสงค์การขอกู้ มีสมาชิกสหกรณ์ที่ชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดจำนวน 80 ราย โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 71.03 และสมาชิกที่ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนด จำนวน 65 ราย ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากประสบภัยธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 55.17 รองลงมาเป็นราคาผลผลิตตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.10 (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์การขอกู้ประกอบด้วยเงินกู้ระยะสั้นพบว่าเพศ และสภาพความเป็นหนี้ มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินระยะสั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเงินกู้ระยะปานกลางพบว่าเพศ จำนวนบุคลากรในครอบครัว แรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร รายจ่ายในครัวเรือน รายจ่ายจากค่ารักษาพยาบาล รายจ่ายในการชำระคืนเงินกู้อื่น และสภาพ ความเป็นหนี้ มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินระยะปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ที่มีหนี้ระยะสั้น คงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 คน แสดงวิธีคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตรในการคำนวณ } n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อกำหนดให้ n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05

แทนค่า

$$n = \frac{200}{1+200(0.05)^2}$$

$$n = 134 \text{ คน}$$

ดังนั้น ได้จำนวนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ทั้งสิ้น จำนวน 134 คน โดยแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรนี้ระยะสั้น คงเหลือที่ชำระหนี้ได้ กับชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรนี้ระยะสั้นคงเหลือ

ประชากร	จำนวนลูกหนี้ระยะสั้น		จำนวน ตัวอย่าง
	คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2561 (คน)	เทียบสัดส่วน %	
ลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนด	140	70	94
ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระไม่ได้ตามกำหนด	60	30	40
รวม	200	100	134

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก และข้อมูลปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้ มีลักษณะคำถามประเภทมาตราค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกำหนดคะแนน โดยการแบ่งเป็น 5 ระดับคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิกต่อสหกรณ์ มีลักษณะคำถามประเภทมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

2.2.1 นำแบบสอบถามที่ออกแบบแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่า ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.814 ดังนั้นแบบสอบถามฉบับนี้จึงนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษารั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้กับประธานสหกรณ์และประธานกลุ่มสมาชิกสหกรณ์จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นหนี้ระยะสั้นคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2561 ต่อสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จำนวน 134 คน ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าจากวารสารหนังสือ รายงานประจำปีของสหกรณ์ งบการเงินของสหกรณ์ ระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์

ทะเบียนรายละเอียดคลุกหนึ่รายตัวของสมาชิกสหกรณ์ รายงานผู้สอบบัญชี ข้อมูลจากเว็บไซต์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมา ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และลงรหัส (Coding) แล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจ และลักษณะสังคมของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสำคัญ ดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1)/5 = 0.8$ แบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอัตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ระดับความสำคัญของปัจจัยมากที่สุด
3.41 – 4.20	ระดับความสำคัญของปัจจัยมาก
2.61 – 3.40	ระดับความสำคัญของปัจจัยปานกลาง
1.81 – 2.60	ระดับความสำคัญของปัจจัยน้อย
1.00 – 1.80	ระดับความสำคัญของปัจจัยน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก จำนวน 143 คน แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Derivation)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไคว์สแควร์
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
p	แทน	Asymp. Sig. (2-sided)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

ในการศึกษาเรื่อง ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ได้ทำการศึกษา ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความเชื่อ/ศาสนา สถานภาพ อาชีพหลัก (ภาคเกษตร/นอกภาคเกษตร) จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ภาระหนี้สินกับสหกรณ์ หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์

และความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา ปรากฏผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

n = 134		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	38	28.36
หญิง	96	71.64
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	0.75
31 - 45 ปี	64	47.76
46 - 60 ปี	63	47.01
61 ปี ขึ้นไป	6	4.48
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	50	37.31
มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.	64	47.76
อนุปริญญา/ ปวส.	18	13.44
ปริญญาตรีขึ้นไป	2	1.49
4. ความเชื่อ/ศาสนา		
พุทธ	133	99.25
คริสต์	1	0.75
5. สถานภาพ		
โสด	11	8.21
สมรส	113	84.33
หย่าร้าง	4	2.98
หม้าย	6	4.48

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 134		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพหลัก		
6.1 ภาคเกษตร		
ทำสวนยางพารา	24	17.91
ทำสวนปาล์มน้ำมัน	4	2.99
ทำสวนผลไม้	21	15.67
ทำสวนกาแฟ	85	63.43
6.2 นอกภาคเกษตร		
รับจ้างทั่วไป	86	64.18
ค้าขาย	8	5.97
ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ	2	1.49
ไม่มี	38	28.36
7. มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร		
1-15 ไร่	18	13.43
16-30 ไร่	83	61.94
31-45 ไร่	22	16.42
46 ไร่ ขึ้นไป	11	8.21
8. มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (ตามพื้นที่ทำการเกษตร ข้อ 7)		
ไม่มี	109	81.34
1-15 ไร่	11	8.21
16-30 ไร่	8	5.97
31-45 ไร่	5	3.73
46 ไร่ ขึ้นไป	1	0.75

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	n = 134	
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
9. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
น้อยกว่า 3 ปี	1	0.75
3-6 ปี	38	28.36
7-9 ปี	38	28.36
10 ปี ขึ้นไป	57	42.53
10. ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ (เฉพาะระยะสั้น)		
ต่ำกว่า 25,000 บาท	27	20.15
25,001 - 50,000 บาท	91	67.91
50,001 - 75,000 บาท	7	5.22
75,001 - 100,000 บาท	6	4.48
100,001 - 125,000 บาท	2	1.49
125,001 - 150,000 บาท	1	0.75
11. หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ ตามข้อ 10		
ที่ดินจำนองเป็นประกัน	1	0.75
บุคคลค้ำประกัน	131	97.76
ทั้งที่ดินและบุคคลค้ำประกัน	2	1.49
12. ความสามารถในการชำระหนี้ ของท่านให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา		
1) ชำระได้ตามกำหนด สัญญา (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย)	94	70.15
2) ชำระไม่ได้ตามกำหนด โดย		
ชำระได้เฉพาะค่าปรับ	5	3.73
ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย	6	4.48
ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยและเงินต้นบางส่วน	20	14.92
ชำระไม่ได้ทั้งหมด	9	6.72

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 134		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
3) ระยะเวลาในการค้างชำระ (นับแต่วันสิ้นสุดสัญญา)		
ไม่มีหนี้ค้างชำระ	94	70.15
ค้างชำระ 1-12 เดือน	5	3.73
ค้างชำระ 13-24 เดือน	18	13.43
ค้างชำระ 25-36 เดือน	16	11.94
ค้างชำระ 37 เดือน ขึ้นไป	1	0.75
รวม	134	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า

สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.64 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.36

มีอายุอยู่ในช่วง 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.76 รองลงมาอายุอยู่ในช่วง 46-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.01 น้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ม.3,ม.6)/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 47.76 รองลงมามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.31 น้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.49

ความเชื่อ/ศาสนา สมาชิกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.25 และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.75

สถานภาพส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.33 รองลงมามีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 8.21 น้อยที่สุดมีสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.98

อาชีพหลักภาคเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 63.43 รองลงมาทำสวนยางพารา คิดเป็นร้อยละ 17.91 น้อยที่สุดประกอบอาชีพทำสวนปาล์ม น้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 2.99 และนอกภาคเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 64.18 รองลงมาไม่มีการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 28.36 น้อยที่สุดประกอบอาชีพลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 1.49

มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ระหว่าง 16-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.94 รองลงมาระหว่าง 31-45 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.42 น้อยที่สุด 46 ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.21

สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 81.34 รองลงมา มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระหว่าง 1-15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.21 น้อยที่สุดมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวน 46 ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.75

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นสมาชิก 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.53 รองลงมา ระหว่าง 3-6 ปี และ 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.36 น้อยที่สุดเป็นสมาชิกละน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75

ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ (เฉพาะระยะสั้น) ส่วนใหญ่สมาชิกมีหนี้สินกับสหกรณ์ ระหว่าง 25,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 67.91 รองลงมา มีหนี้สินกับสหกรณ์ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.15 น้อยที่สุดมีหนี้สินกับสหกรณ์ ระหว่าง 125,001-150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.75

หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ ส่วนใหญ่สมาชิกใช้บุคคลค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 97.76 รองลงมา ใช้ที่ดินและบุคคลค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 1.49 น้อยที่สุดใช้ที่ดินจำนองเป็นประกัน คิดเป็นร้อยละ 0.75

ความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา สมาชิกชำระได้ตามกำหนดสัญญา (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย) ร้อยละ 70.15 ชำระไม่ได้ตามกำหนด โดยได้ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยและเงินต้นบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 14.92 รองลงมาชำระไม่ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 6.72 น้อยที่สุดชำระได้เฉพาะค่าปรับ คิดเป็นร้อยละ 3.73

ระยะเวลาในการค้างชำระ (นับแต่วันสิ้นสุดสัญญา) ไม่มีหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 70.15 ค้างชำระ 13-24 เดือน คิดเป็นร้อยละ 13.43 รองลงมา ค้างชำระ 25-36 เดือน คิดเป็นร้อยละ 11.94 น้อยที่สุดค้างชำระ 37 เดือน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.75

1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ประกอบด้วย รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ปრაกฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

n = 134		
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน		
ต่ำกว่า 200,000 บาท	33	24.63
200,000 - 400,000 บาท	89	66.42
400,001 - 600,000 บาท	10	7.46
สูงกว่า 600,000 บาท	2	1.49
2. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน		
ต่ำกว่า 200,000 บาท	72	53.73
200,000 - 400,000 บาท	58	43.28
400,001 - 600,000 บาท	3	2.24
สูงกว่า 600,000 บาท	1	0.75
3. ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	14	10.45
กองทุนหมู่บ้าน	65	48.51
ธ.ก.ส.	109	81.34
อื่น ๆ (ระบุ) ธนาคารออมสิน	11	8.21

จากตารางที่ 4.2 พบว่า รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือนส่วนใหญ่ระหว่าง 200,000-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.42 รองลงมาต่ำกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.63 น้อยที่สุด สูงกว่า 600,000 บาท ร้อยละ 1.49 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.73 รองลงมาอยู่ระหว่าง 200,000-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.28 น้อยที่สุดสูงกว่า 600,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.75 ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินกับ ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 81.34 รองลงมามีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 48.51 น้อยที่สุดมีหนี้สินกับธนาคารออมสิน ร้อยละ 8.21

1.3 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู และอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.3 - 4.4

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านสังคม (จำนวนสมาชิก)

n = 134		
จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว		
1 - 2 คน	6	4.48
3 - 4 คน	92	68.66
5 - 6 คน	34	25.37
7 คน ขึ้นไป	2	1.49
2. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู		
ไม่มี	10	7.46
1 - 2 คน	100	74.63
3 - 4 คน	22	16.42
5 คน ขึ้นไป	2	1.49
รวม	134	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวอยู่ระหว่าง 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 68.66 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวอยู่ระหว่าง 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 25.37 น้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 7 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.49 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูอยู่ระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 74.63 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูอยู่ระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 16.42 น้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 1.49

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยด้านสังคม (อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ)

			n = 134
อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
1. ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำ กลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย	3.01	0.80	ปานกลาง
2. ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำ กลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ	3.05	0.91	ปานกลาง
3. ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้	2.40	0.86	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.82	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ มีค่าเฉลี่ย 3.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 และถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 และระดับน้อย ได้แก่ ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86

1.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการปล่อยเงินกู้ การอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงิน เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสม มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ และสหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ของสหกรณ์	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
	1. สหกรณ์มีการให้คำแนะนำ ของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการ ให้เงินกู้	3.84	.644	มาก	3.58	0.549
2. สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวก ในการให้สินเชื่อ	3.70	.583	มาก	3.68	.572	มาก
3. สหกรณ์มีการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการชำระหนี้	3.77	.694	มาก	3.58	.594	มาก
4. สหกรณ์ให้เงินกู้ตามจำนวน ที่ต้องการใช้เงิน	3.54	.650	มาก	3.45	.552	มาก
5. เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืน เงินกู้สอดคล้องกับ ความสามารถผู้กู้	3.31	.587	ปานกลาง	3.30	.564	ปานกลาง
6. อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมี ความเหมาะสม	3.49	.652	มาก	3.43	.594	มาก
7. สหกรณ์มีการตรวจสอบการ ใช้เงินกู้	3.09	.799	ปานกลาง	3.40	.591	ปานกลาง
8. สหกรณ์มีการติดตามทวง ถามหนี้	3.29	.957	ปานกลาง	3.18	.813	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.50	.697	มาก	3.45	.604	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.50 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 3.84 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้แก่ มีค่าเฉลี่ย 3.77 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 3.09 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.45 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.68 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้ และสหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3.58 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.18 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง

1.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ประกอบด้วย เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านภยธรรมชาติ

ปัจจัยด้านภยธรรมชาติ	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. เกิดการระบาดของโรคและ แมลงศัตรูพืช	3.49	.813	มาก	2.75	.742	ปานกลาง
2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำ หลากทำให้ไม่ได้รับ ผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย	3.41	.848	มาก	3.15	.622	ปานกลาง
3. เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือ ผลผลิตเสียหาย	3.04	.854	ปานกลาง	2.50	.679	น้อย
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้ รับผลผลิตหรือผลผลิต เสียหาย	2.88	.960	น้อย	2.40	.545	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.21	.869	ปานกลาง	2.70	.647	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยด้านภยธรรมชาติเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.21 ระดับความสำคัญในระดับ ปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ย 3.49 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.41 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.88 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

ปัจจัยด้านภยธรรมชาติเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.70 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.15 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

มีค่าเฉลี่ย 2.75 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง และปัจจัยน้อยที่สุด คือ เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.40 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

1.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง ประกอบด้วย เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตการเกษตรล้นตลาด ผลผลิตถูกทำลาย การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ ถูกกดราคาผลผลิต ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาน้ำมันสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ และมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตการเกษตรล้นตลาด	3.66	.837	มาก	3.53	.599	มาก
2. ผลผลิตถูกทำลาย	2.60	.859	น้อย	2.38	.667	น้อย
3. การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต	3.00	.855	ปานกลาง	2.70	.516	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและ การเมือง	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
4. ผลกระทบที่เกิดจาก ภาวะเศรษฐกิจซบเซา	4.09	.812	มาก	3.88	.911	มาก
5. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้า และวัสดุการเกษตร ราคาแพงขึ้น ฯลฯ	4.50	.600	มากที่สุด	4.68	.474	มากที่สุด
6. มีการเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองในชุมชน	2.72	.977	ปานกลาง	2.88	.648	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.43	.823	มาก	3.34	.636	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.43 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด ปัจจัยรองลงมา คือ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีค่าเฉลี่ย 4.09 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ ผลผลิตถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย 2.60 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.34 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.68 ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด ปัจจัยรองลงมา คือ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีค่าเฉลี่ย 3.88 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ ผลผลิตถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย 2.38 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

1.7 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ ประกอบ ด้วย นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ และนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.8

ตาราง ที่ 4.8 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ

ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้	2.67	.847	ปานกลาง	2.58	.549	ปานกลาง
2. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้	2.60	.859	น้อย	2.93	.572	ปานกลาง
3. นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ของท่าน	2.46	.900	น้อย	2.68	.656	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.57	.869	น้อย	2.73	.592	ปานกลาง

จากตาราง ที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายรัฐเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.57 ระดับความสำคัญในระดับน้อย ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.67 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.60 ระดับความสำคัญในระดับน้อย และปัจจัยน้อยที่สุด คือ นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.46 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

ปัจจัยด้านนโยบายรัฐเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.73 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.93 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.68 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง และปัจจัยน้อยที่สุด คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.58 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก 3) ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก 4) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ 5) ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ 6) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง 7) ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ เมื่อนำมาทดสอบหาค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ได้มีการนำตัวแปรที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบจำนวนไม่ถึง 5 ราย มาควมรวมกับตัวแปรที่ใกล้เคียงกัน โดยมีผลตามปรากฏดังตารางที่ 4.9 - 4.14

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

n = 134

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ร้อยละ	ตามกำหนด	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	26	19.4%	12	9.0%
หญิง	68	50.7%	28	20.9%
$\chi^2 = 0.76$ df = 1 P = 0.783 รวม	94	70.1%	40	29.9%
2. อายุ				
ต่ำกว่า 46 ปี	50	37.3%	15	11.2%
46 ปี ขึ้นไป	44	32.8%	25	18.7%
$\chi^2 = 2.767$ df = 1 P = 0.096 รวม	94	70.1%	40	29.9%
3. ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	36	26.9%	14	10.5%
มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.	42	31.3%	22	16.4%
อนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป	16	11.9%	4	3.0%
$\chi^2 = 1.634$ df = 2 P = 0.442 รวม	94	70.1%	40	29.9%
4. สถานภาพ				
โสด	7	5.2%	4	3.0%
สมรส	81	60.4%	32	23.9%
หย่าร้าง/หม้าย	6	4.5%	4	3.0%
$\chi^2 = 0.841$ df = 2 P = 0.657 รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ร้อยละ	ตามกำหนด	ร้อยละ
5. อาชีพหลัก				
5.1 ภาคเกษตร				
ทำสวนยางพารา/ทำสวนปาล์มน้ำมัน	16	11.9%	12	9.0%
ทำสวนผลไม้	19	14.2%	2	1.5%
ทำสวนกาแฟ	59	44.0%	26	19.4%
$\chi^2 = 6.428$ df = 2 P = 0.040* รวม	94	70.1%	40	29.9%
5.2 นอกภาคเกษตร				
รับจ้างทั่วไป	64	47.7%	22	16.4%
ค้าขาย/ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ	8	6.0%	2	1.5%
ไม่มี	22	16.4%	16	12.0%
$\chi^2 = 3.937$ df = 2 P = 0.140 รวม	94	70.1%	40	29.9%
6. มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร				
1-15 ไร่	14	10.4%	4	3.1%
16-30 ไร่	57	42.5%	26	19.4%
31-45 ไร่	13	9.7%	9	6.7%
46 ไร่ ขึ้นไป	10	7.5%	1	0.7%
$\chi^2 = 4.415$ df = 3 P = 0.220 รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
7. มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน				
ไม่มี	82	61.2%	27	20.2%
1-15 ไร่	5	3.7%	6	4.5%
16 ไร่ขึ้นไป	7	5.2%	7	5.2%
$\chi^2 = 7.261$ df = 2 P = 0.027* รวม	94	70.1%	40	29.9%
8. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก				
น้อยกว่า 7 ปี	34	25.3%	5	3.8%
7-9 ปี	21	15.7%	17	12.7%
10 ปี ขึ้นไป	39	29.1%	18	13.4%
$\chi^2 = 9.504$ df = 2 P = 0.009* รวม	94	70.1%	40	29.9%
9. ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ (เฉพาะระยะสั้น)				
ต่ำกว่า 25,000 บาท	18	13.4%	9	6.7%
25,001 - 50,000 บาท	65	48.5%	26	19.4%
50,001 บาทขึ้นไป	11	8.2%	5	3.8%
$\chi^2 = 0.242$ df = 2 P = 0.886 รวม	94	70.1%	40	29.9%

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า

1) สมาชิกเพศหญิง สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 50.7 เพศชายสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 19.4 และเพศหญิงไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 20.9 และเพศชาย ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 9.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า เพศ

ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมาชิกที่มีอายุต่ำกว่า 36 ปี สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 37.3 รองลงมาอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 32.8 และสมาชิกมีอายุ 46 ปีขึ้นไป ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดร้อยละ 18.7 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 46 ปี ร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สมาชิกมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 31.3 รองลงมาศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 26.9 และสมาชิกมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 16.4 รองลงมาศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 10.4 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) สมาชิกมีสถานภาพสมรสสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 60.4 รองลงมามีสถานภาพโสด ร้อยละ 5.2 สมาชิกมีสถานภาพสมรสไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงมามีสถานะภาพโสดและหม้าย ร้อยละ 3.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) สมาชิกประกอบอาชีพหลักภาคเกษตรส่วนใหญ่ทำสวนกาแฟสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 44.0 รองลงมาทำสวนผลไม้ ร้อยละ 14.2 สมาชิกส่วนใหญ่ทำสวนกาแฟไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 19.4 รองลงมาทำสวนยางพารา/ปาล์ม น้ำมัน ร้อยละ 9.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อาชีพหลักภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมาชิกประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไปสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 47.7 รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร ร้อยละ 16.4 สมาชิกประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 16.4 รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร ร้อยละ 12 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อาชีพหลักนอกภาคเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) สมาชิกมีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ ระหว่าง 16-30 ไร่ สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 42.5 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 1-15 ไร่ ร้อยละ 10.4 และสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ระหว่าง 16-30 ไร่ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 19.4 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 31-45 ไร่ ร้อยละ 6.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7) สมาชิกไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 61.2 รองลงมา มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 16 ไร่ ขึ้นไป ร้อยละ 5.2 และสมาชิกไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 20.2 รองลงมา มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 16 ไร่ ขึ้นไป ร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดินมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8) สมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปีขึ้นไป สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 29.1 รองลงมา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่า 7 ปี ร้อยละ 25.3 และสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปีขึ้นไป ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 13.4 รองลงมา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกระหว่าง 7-9 ปี ร้อยละ 12.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9) ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ระหว่าง 25,001-50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 48.5 รองลงมา มีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ต่ำกว่า 25,000 บาท ร้อยละ 13.4 และมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ระหว่าง 25,001-50,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 19.4 รองลงมา มีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ต่ำกว่า 25,000 บาท ร้อยละ 6.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบุรี จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบุรี จำกัด

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
n = 134				
1. รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน				
ต่ำกว่า 200,000 บาท	25	18.6%	8	6.0%
200,000 - 400,000 บาท	58	43.3%	31	23.1%
400,001 ขึ้นไป	11	8.2%	1	0.8%
$\chi^2 = 4.203$ df = 2 P = 0.122 รวม	94	70.1%	40	29.9%
2. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน				
ต่ำกว่า 200,000 บาท	51	38.0%	21	15.7%
200,000 ขึ้นไป	43	32.1%	19	14.2%
$\chi^2 = 0.035$ df = 1 P = 0.852 รวม	94	70.1%	40	29.9%

จากตารางที่ 4.10 พบว่า

1) สมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน ระหว่าง 200,000 - 400,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 43.3 รองลงมา มีรายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือนต่ำกว่า 200,000 บาท ร้อยละ 18.6 และสมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือน ระหว่าง 200,000 - 400,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 23.1 รองลงมา มีรายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือนต่ำกว่า 200,000 บาท ร้อยละ 6.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า รายได้จากการประกอบอาชีพในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่ำกว่า 200,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 38.0 รองลงมาที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนระหว่าง 200,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 32.1 และสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่ำกว่า 200,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 15.7 รองลงมาที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 200,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 14.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ร้อยละ	ตามกำหนด	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว				
1 - 4 คน	66	49.2%	32	23.9%
5 คน ขึ้นไป	28	20.9%	8	6.0%
$\chi^2 = 1.368$ df = 1 P = 0.242 รวม	94	70.1%	40	29.9%

n = 134

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ตามกำหนด	ตามกำหนด	ตามกำหนด
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
2. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู				
ไม่มี	8	6.0%	2	1.5%
1 - 2 คน	63	47.0%	37	27.6%
3 คน ขึ้นไป	23	17.1%	1	0.8%
$\chi^2 = 10.465$ df = 2 P = 0.005* รวม	94	70.1%	40	29.9%
3. อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ				
1) ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย				
น้อย	18	13.4%	14	10.5%
ปานกลาง	46	34.3%	21	15.7%
มาก	30	22.4%	5	3.7%
$\chi^2 = 11.458$ df = 4 P = 0.022* รวม	94	70.1%	40	29.9%
2) ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ				
น้อย	17	12.6%	22	16.4%
ปานกลาง	43	32.1%	13	9.7%
มาก	27	20.2%	3	2.3%
มากที่สุด	7	5.2%	2	1.5%
$\chi^2 = 20.253$ df = 4 P = 0.0004* รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
3) ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้				
น้อยที่สุด	7	5.2%	5	3.8%
น้อย	52	38.8%	23	17.2%
ปานกลาง	23	17.1%	9	6.7%
มาก	12	9.0%	3	2.2%
$\chi^2 = 1.883$ df = 4 P = 0.757 รวม	94	70.1%	40	29.9%

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า

1) จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 1-4 คน สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 49.2 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 20.9 และจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 1-4 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงมา มีรองลงมา มีจำนวนในครอบครัว 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 6.0 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า จำนวนสมาชิกทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู 1-2 คน สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 47.0 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู 3 คน ขึ้นไป ร้อยละ 17.1 และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู 1-2 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ร้อยละ 27.6 รองลงมา ไม่มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู ร้อยละ 1.5 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ

(1) ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วยความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 34.3 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 20.09 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 15.7 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 10.4 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ โดยถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระท่านจะไม่ชำระหนี้ด้วยความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(2) ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 32.1 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 20.2 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 16.4 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ โดยถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(3) ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 38.8 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 17.2 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 17.2 และระดับปานกลาง ร้อยละ 6.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ โดยต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

n = 134

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ตามกำหนด	ตามกำหนด	ตามกำหนด
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้				
ปานกลาง	26	19.4%	18	13.5%
มาก	56	41.8%	21	15.7%
มากที่สุด	12	8.9%	1	0.7%
$\chi^2 = 6.680$ df = 3 P = 0.083 รวม	94	70.1%	40	29.8%
2. สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ				
ปานกลาง	32	23.9%	15	11.2%
มาก	57	42.5%	23	17.2%
มากที่สุด	5	3.7%	2	1.5%
$\chi^2 = 0.644$ df = 3 P = 0.886 รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
3. สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้				
ปานกลาง	34	25.3%	19	14.2%
มาก	47	35.1%	19	14.2%
มากที่สุด	13	9.7%	2	1.5%
$\chi^2 = 3.526$ df = 3 P = 0.317 รวม	94	70.1%	40	29.9%
4. สหกรณ์ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงิน				
ปานกลาง	45	33.6%	23	17.2%
มาก	44	32.8%	16	12.0%
มากที่สุด	5	3.7%	1	0.7%
$\chi^2 = 3.016$ df = 3 P = 0.389 รวม	94	70.1%	40	29.9%
5. เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้สอดคล้องกับความสามารถของสมาชิก				
ปานกลาง	65	48.5%	28	20.9%
มาก	26	19.4%	11	8.3%
มากที่สุด	3	2.2%	1	0.7%
$\chi^2 = 0.100$ df = 3 P = 0.992 รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
6. อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสม				
ปานกลาง	51	38.0%	23	17.2%
มาก	38	28.4%	16	12.0%
มากที่สุด	5	3.7%	1	0.7%
$\chi^2 = 3.292$ df = 4 P = 0.510 รวม	94	70.1%	40	29.9%
7. สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้				
น้อย	21	15.7%	1	0.7%
ปานกลาง	49	36.6%	23	17.2%
มาก	19	14.1%	15	11.2%
มากที่สุด	5	3.7%	1	0.8%
$\chi^2 = 10.681$ df = 3 P = 0.0136* รวม	94	70.1%	40	29.9%
8. สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้				
น้อย	21	15.6%	7	5.3%
ปานกลาง	34	25.4%	19	14.2%
มาก	29	21.6%	13	9.7%
มากที่สุด	10	7.5%	1	0.7%
$\chi^2 = 4.156$ df = 4 P = 0.385 รวม	94	70.1%	40	29.9%

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า

1) สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 41.8 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 19.4 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 15.7 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 13.5 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 42.5 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 23.9 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 17.2 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 35.1 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 25.3 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก และระดับปานกลางเท่ากัน ร้อยละ 14.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) สหกรณ์ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงินมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 33.6 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 32.8 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 17.2 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 12.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงินไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้สอดคล้องกับความสามารถของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 48.5 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 19.4 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 20.9 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 8.3 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้สอดคล้องกับความสามารถของสมาชิกไม่มี

ความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสมมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 38.0 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 28.4 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 17.2 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 12.0 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสมไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7) สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 36.6 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 15.7 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 17.2 รองลงมากระดับมาก ร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8) สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 25.4 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 21.6 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 14.2 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ปัจจัยด้านภยธรรมชาติ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านภยธรรมชาติไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านภยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านภยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยด้านภยันตรายกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

n = 134

ปัจจัยด้านภยันตราย	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช				
น้อย	9	6.7%	15	11.2%
ปานกลาง	40	29.9%	19	14.2%
มาก	35	26.1%	6	4.5%
มากที่สุด	10	7.4%	0	0.0%
$\chi^2 = 21.863$ df = 4 P = 0.0002* รวม	94	70.1%	40	29.9%
2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย				
น้อย	7	5.2%	5	3.8%
ปานกลาง	50	37.3%	24	17.9%
มาก	26	19.4%	11	8.2%
มากที่สุด	11	8.2%	0	0.0%
$\chi^2 = 7.707$ df = 4 P = 0.103 รวม	94	70.1%	40	29.9%
3. เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย				
น้อย	24	17.9%	22	16.4%
ปานกลาง	47	35.1%	15	11.2%
มาก	17	12.6%	3	2.3%
มากที่สุด	6	4.5%	0	0.0%
$\chi^2 = 12.710$ df = 4 P = 0.013* รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านภยันตราย	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย				
น้อย	33	24.6%	25	18.7%
ปานกลาง	40	29.9%	14	10.5%
มาก	15	11.2%	1	0.7%
มากที่สุด	6	4.4%	0	0.0%
$\chi^2 = 16.926$ df = 4 P = 0.002* รวม	94	70.1%	40	29.9%

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า

1) การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 29.9 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 26.1 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 14.2 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) การเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.3 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 19.4 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 17.9 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 8.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 35.1 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 17.9 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 16.4 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 29.9 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 24.6 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 18.7 รองลงมาระดับปานกลาง 10.5 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

n = 134

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ร้อยละ	ตามกำหนด	ร้อยละ
1. เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตการเกษตรล้นตลาด				
ปานกลาง	46	34.3%	21	15.7%
มาก	30	22.4%	17	12.7%
มากที่สุด	18	13.4%	2	1.5%
$\chi^2 = 6.727$ df = 3 P = 0.081 รวม	94	70.1%	40	29.9%
2. ผลผลิตถูกทำลาย				
น้อยที่สุด	12	8.9%	2	1.5%
น้อย	24	17.9%	23	17.2%
ปานกลาง	49	36.6%	13	9.7%
มาก	9	6.7%	2	1.5%
$\chi^2 = 13.021$ df = 4 P = 0.011* รวม	94	70.1%	40	29.9%
3. การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต				
น้อย	19	14.1%	13	9.7%
ปานกลาง	56	41.8%	26	19.4%
มาก	14	10.5%	1	0.8%
มากที่สุด	5	3.7%	0	0.0%
$\chi^2 = 12.557$ df = 4 P = 0.014* รวม	94	70.1%	40	29.9%

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 134

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด		ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา				
ปานกลาง	22	16.4%	15	11.2%
มาก	40	29.8%	13	9.7%
มากที่สุด	32	23.9%	12	9.0%
$\chi^2 = 7.124$ df = 4 P = 0.129 รวม	94	70.1%	40	29.9%
5. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น ดินค้ำและวัสดุการเกษตร				
ปานกลาง	5	3.7%	0	0.0%
มาก	37	27.6%	13	9.7%
มากที่สุด	52	38.8%	27	20.2%
$\chi^2 = 3.188$ df = 2 P = 0.203 รวม	94	70.1%	40	29.9%
6. มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน				
น้อย	30	22.3%	11	8.2%
ปานกลาง	49	36.6%	23	17.2%
มาก	15	11.2%	6	4.5%
$\chi^2 = 9.018$ df = 4 P = 0.061 รวม	94	70.1%	40	29.9%

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า

1) การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตการเกษตรล้นตลาดมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 34.3 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 22.4 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 15.7 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 12.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตการเกษตรล้นตลาดไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ผลผลิตถูกทำลายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 36.6 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 17.9 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุด ระดับน้อย ร้อยละ 17.2 รองลงมาระดับปานกลาง ร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ผลผลิตถูกทำลายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.8 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 14.1 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุด ระดับปานกลาง ร้อยละ 19.4 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับมาก ร้อยละ 29.8 รองลงมาระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.9 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 11.2 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 38.8 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 27.6 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.2 รองลงมาระดับมาก 9.7 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ พบว่า ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้า

และวัสดุการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) การมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 36.6 รองลงมาระดับน้อย ร้อยละ 22.3 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุด ระดับปานกลาง ร้อยละ 17.2 รองลงมาระดับน้อย 8.2 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า การมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.7 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านนโยบายรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านนโยบายรัฐมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านนโยบายรัฐมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบือ จำกัด แล้วนำมาทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.15 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

n = 134

ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้		ชำระไม่ได้	
	ตามกำหนด	ร้อยละ	ตามกำหนด	ร้อยละ
1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้				
น้อยที่สุด	7	5.2%	0	0.0%
น้อย	31	23.1%	18	13.4%
ปานกลาง	44	32.8%	21	15.7%
มาก	12	9.0%	1	0.8%
$\chi^2 = 7.390$ df = 4 P = 0.117 รวม	94	70.1%	40	29.9%
2. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้				
น้อย	45	33.5%	8	6.0%
ปานกลาง	40	29.9%	27	20.2%
มาก	9	6.7%	5	3.7%
$\chi^2 = 13.381$ df = 4 P = 0.010* รวม	94	70.1%	40	29.9%
3. นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้				
น้อยที่สุด	11	8.2%	1	0.8%
น้อย	41	30.6%	14	10.4%
ปานกลาง	33	24.6%	22	16.4%
มาก	9	6.7%	3	2.3%
$\chi^2 = 7.195$ df = 4 P = 0.126 รวม	94	70.1%	40	29.9%

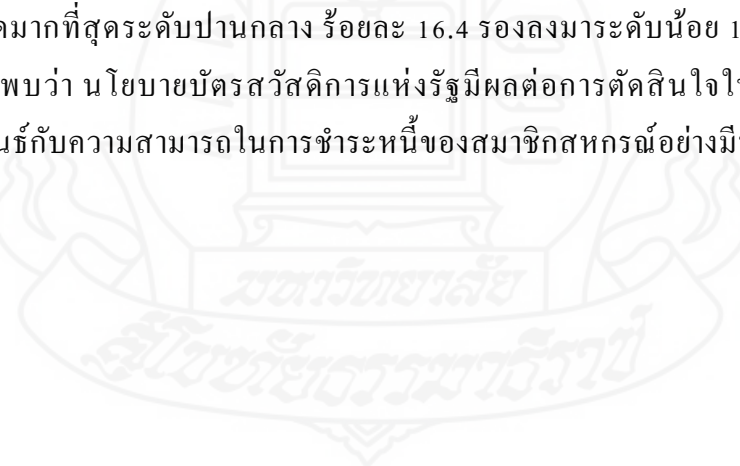
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า

1) นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 32.8 รองลงมา ระดับน้อย ร้อยละ 23.1 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 15.7 รองลงมา ระดับน้อย ร้อยละ 13.4 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 33.5 รองลงมา ระดับปานกลาง ร้อยละ 29.9 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 20.2 รองลงมา ระดับน้อย ร้อยละ 6.0 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับน้อย ร้อยละ 30.6 รองลงมา ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.6 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดมากที่สุดระดับปานกลาง ร้อยละ 16.4 รองลงมา ระดับน้อย 10.4 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ พบว่า นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.16 - 4.17

ตารางที่ 4.16 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกผู้กู้

ด้านสมาชิก	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้	3.95	.611	มาก	3.73	.554	มาก
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ	2.94	.902	ปานกลาง	2.53	.751	น้อย
3. การลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	3.20	.615	ปานกลาง	2.88	.607	ปานกลาง
4. การส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้	3.14	.632	ปานกลาง	2.85	.580	ปานกลาง
5. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร	2.33	.909	น้อย	2.20	.405	น้อย
6. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต	2.84	.780	ปานกลาง	2.50	.555	น้อย
รวม	3.07	.741	ปานกลาง	2.78	.575	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกที่สามารถชำระได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.07 ปัจจัยย่อยการนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.95 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง รองลงมาการลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

มีค่าเฉลี่ย 3.20 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ การขยายพื้นที่ทำการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.33 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับน้อย

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกผู้กู้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.78 ปัจจัยย่อยสมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.88 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง รองลงมา มีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ มีค่าเฉลี่ย 2.85 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ การขยายพื้นที่ทำการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.2 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.17 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์

ด้านสหกรณ์	ชำระได้ตามกำหนด (n = 94)			ชำระไม่ได้ตามกำหนด (n = 40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. สหกรณ์ควรหาแนวทางให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ให้มากขึ้น	3.95	.556	มาก	3.70	.687	มาก
2. สหกรณ์ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง	4.10	.905	มาก	4.15	.622	มาก
3. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ	4.31	.672	มากที่สุด	4.25	.707	มากที่สุด
4. สหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาว	4.31	.587	มากที่สุด	4.30	.687	มากที่สุด
5. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง	4.02	.622	มาก	3.98	.577	มาก
รวม	4.14	.668	มาก	4.08	.656	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้าน สหกรณ์ที่สมาชิกสามารถชำระได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.14 ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้ เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 เท่ากัน สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมาก ที่สุด รองลงมาสหกรณ์ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง มีค่าเฉลี่ย 4.1 สามารถแก้ไขปัญหาการ ชำระหนี้ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ สหกรณ์ควรหาแนวทางให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ให้มาก ขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.95 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับมาก

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ที่สมาชิกชำระไม่ได้ ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.08 ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรขยายเวลาการ ชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.3 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ใน ระดับมากที่สุด รองลงมาสหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ มีค่าเฉลี่ย 3.25 สามารถแก้ไข ปัญหาการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ สหกรณ์ควรหาแนวทางให้สมาชิกมีการ ออมทรัพย์ให้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.7 สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิต กระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบุรี จำกัด การศึกษาครั้งนี้สามารถสรุป และนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

จากการศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิต กระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง โดยรวมในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

1.1.1 *ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก* ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.64 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.36 มีอายุอยู่ในช่วง 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.76 รองลงมาอายุอยู่ในช่วง 46-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.01 น้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ม.3,ม.6)/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 47.76 รองลงมามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.31 น้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.49 ความเชื่อ/ศาสนา สมาชิกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.25 และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.75 สถานภาพส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.33 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 8.21 น้อยที่สุดมีสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.98

อาชีพหลักภาคเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 63.43 รองลงมาทำสวนยางพารา คิดเป็นร้อยละ 17.91 น้อยที่สุดประกอบอาชีพทำสวนปาล์มน้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 2.99 และนอกภาคเกษตร สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 64.18 รองลงมาไม่มีการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 28.36

น้อยที่สุดประกอบอาชีพลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 1.49 มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่ระหว่าง 16-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.94 รองลงมาระหว่าง 31-45 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.42 น้อยที่สุด 46 ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.21 สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 81.34 รองลงมากรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระหว่าง 1-15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.21 น้อยที่สุดมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวน 46 ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.75 ความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา สมาชิกชำระได้ตามกำหนดสัญญา (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย) ร้อยละ 70.15 ชำระไม่ได้ตามกำหนด โดยได้ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยและเงินต้นบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 14.92 รองลงมาชำระไม่ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 6.72 น้อยที่สุดชำระได้เฉพาะค่าปรับ คิดเป็นร้อยละ 3.73

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นสมาชิก 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.53 รองลงมาระหว่าง 3-6 ปี และ 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.36 น้อยที่สุดเป็นสมาชิกน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75 ปัจจุบันมีภาระหนี้สินกับสหกรณ์ (เฉพาะระยะสั้น) ส่วนใหญ่สมาชิกมีหนี้สินกับสหกรณ์ ระหว่าง 25,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 67.91 รองลงมามีหนี้สินกับสหกรณ์ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.15 น้อยที่สุดมีหนี้สินกับสหกรณ์ ระหว่าง 125,001-150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.75 หลักประกันในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ ส่วนใหญ่สมาชิกใช้บุคคลค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 97.76 รองลงมาใช้ที่ดินและบุคคลค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 1.49 น้อยที่สุดใช้ที่ดินจำนวนเป็นประกัน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ความสามารถในการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาสมาชิกชำระได้ตามกำหนดสัญญา (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย) ร้อยละ 70.15 ชำระไม่ได้ตามกำหนด โดยได้ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยและเงินต้นบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 14.92 รองลงมาชำระไม่ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 6.72 น้อยที่สุดชำระได้เฉพาะค่าปรับ คิดเป็นร้อยละ 3.73 ระยะเวลาในการค้างชำระ (นับแต่วันสิ้นสุดสัญญา) ไม่มีหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 70.15 ค้างชำระ 13-24 เดือน คิดเป็นร้อยละ 13.43 รองลงมาค้างชำระ 25-36 เดือน คิดเป็นร้อยละ 11.94 น้อยที่สุดค้างชำระ 37 เดือน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.75

1.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า รายได้จากประกอบอาชีพในครัวเรือนส่วนใหญ่ระหว่าง 200,000-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.42 รองลงมาต่ำกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.63 บาท น้อยที่สุด สูงกว่า 600,000 บาท ร้อยละ 1.49 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.73 รองลงมาอยู่ระหว่าง 200,000-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.28 น้อยที่สุดสูงกว่า 600,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.75 ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินกับ ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 81.34 รองลงมามีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 48.51 น้อยที่สุดมีหนี้สินกับธนาคารออมสิน ร้อยละ 8.21

1.1.3 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวอยู่ระหว่าง 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 68.66 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวอยู่ระหว่าง 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 25.37 น้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 7 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.49 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูอยู่ระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 74.63 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูอยู่ระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 16.42 น้อยที่สุดมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 1.49

อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ มีค่าเฉลี่ย 3.05 และถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.01 และอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มก่อนการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.40

1.1.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนด โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.50 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 3.84 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้แก่ มีค่าเฉลี่ย 3.77 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 3.09 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.45 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.68 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการให้เงินกู้ และสหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3.58 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.18 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง

1.1.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.21 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ย 3.49 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยรองลงมา คือ เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.41 ระดับความสำคัญในระดับมาก

และปัจจัยน้อยที่สุด คือเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.88 ระดับความสำคัญในระดับน้อย และปัจจัยด้านภัยธรรมชาติเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.70 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.15 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ย 2.75 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง และปัจจัยน้อยที่สุด คือเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.40 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

1.1.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.43 ระดับความสำคัญในระดับมาก ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สิ้นค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด ปัจจัยรองลงมา คือ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีค่าเฉลี่ย 4.09 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ ผลผลิตถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย 2.60 ระดับความสำคัญในระดับน้อย และปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.34 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สิ้นค้าและวัสดุการเกษตรราคาแพงขึ้น ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.68 ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด ปัจจัยรองลงมา คือ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีค่าเฉลี่ย 3.88 ระดับความสำคัญในระดับมาก และปัจจัยน้อยที่สุด คือ ผลผลิตถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย 2.38 ระดับความสำคัญในระดับน้อย

1.1.7 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายรัฐเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.57 ระดับความสำคัญในระดับน้อย ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.67 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.60 ระดับความสำคัญในระดับน้อย และปัจจัยน้อยที่สุด คือ นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.46 ระดับความสำคัญในระดับน้อย และปัจจัยด้านนโยบายรัฐเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.73 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระ

นี้มีค่าเฉลี่ย 2.93 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ปัจจัยรองลงมา คือ นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.68 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง และปัจจัยน้อยที่สุด คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.58 ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง

1.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

1.2.1 **ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก** คือ อาชีพหลักภาคเกษตร มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และระยะเวลาการเป็นสมาชิก

1.2.2 **ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก** คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระจะไม่ชำระหนี้ด้วย และถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ

1.2.3 **ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์** คือ สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้

1.2.4 **ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ** คือ การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย และการเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย

1.2.5 **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง** คือ ผลผลิตถูกทำลาย และการถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต

1.2.6 **ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ** คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้

1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก

1.3.1 **ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิก** ที่สามารถชำระได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.07 ปัจจัยย่อยสมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.20 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกผู้กู้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.78 ปัจจัยย่อยสมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.88 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง

1.3.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ ที่สมาชิกสามารถชำระได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.14 ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 เท่ากัน สามารถแก้ไขปัญหในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด และปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ที่สมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.08 ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.3 สามารถแก้ไขปัญหในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาที่ได้ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2561 ของสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบี่ จำกัด จังหวัดระนอง จำนวน 134 ราย เกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ผู้ศึกษาได้พบประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่า สมาชิกมีกรรมสิทธิ์ใน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุคนธ์ อินชัน (2558 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น กรรมสิทธิ์ในที่ดินสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น

2.2 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก พบว่า ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระสมาชิกจะไม่ชำระหนี้ด้วย ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา งานวิจัย และแนวคิดที่อ้างอิง

2.3 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องคู่มือการบริหารสินเชื่อและแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินให้กู้ที่ผิดนัดชำระหนี้ (2551 : 42-43) เรื่องการควบคุมความเสี่ยง ในการตรวจสอบการนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์แหล่งเงินกู้ เพื่อให้สหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร มีการควบคุมการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งเงินกู้

2.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่า การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า การเกิดระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง พบว่า ผลผลิตถูกทำลาย และการถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา งานวิจัย และแนวคิดใดที่อ้างอิง

2.6 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ พบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่า อาชีพหลักภาคเกษตร มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

1) อาชีพหลักภาคเกษตร สหกรณ์ควรมีส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพหลัก

2) มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน สหกรณ์ควรพิจารณาหลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อแก่สมาชิกในด้านกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เนื่องจากสมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอาจมีการโยกย้ายถิ่นฐานที่อยู่ได้ง่ายกว่าสมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งอาจส่งผลต่อการชำระหนี้ได้

3) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สหกรณ์ควรพิจารณาให้สินเชื่อลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกและทำธุรกิจกับสหกรณ์และมีการติดต่อกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

3.1.2 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก พบว่า ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระสมาชิกจะไม่ชำระหนี้ด้วย ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมาชักชวนให้ไปชำระหนี้ก็ไปชำระ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรทำความเข้าใจกับสมาชิก และมีการประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก และในระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหา แนวทางต่างๆ ตลอดจนได้รับทราบเรื่องราวต่างๆ ของสหกรณ์

3.1.3 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรมีวิธีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิกให้ตรงกับวัตถุประสงค์

3.1.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ คือ การเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย การเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรให้ความรู้ในการดูแลรักษาป้องกันการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมทั้งมีการบริหารจัดการน้ำที่ดี

3.1.5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง คือ ผลผลิตถูกทำลาย การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคาผลผลิต มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์มีการรวบรวมจากสมาชิกเพิ่มขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าตกต่ำ โดยใช้วิธีการสหกรณ์ และต้องศึกษาการด้านตลาดเพิ่มขึ้นเพื่อหาที่กระจายผลผลิตดังกล่าวเพื่อไม่ให้เป็นการของสหกรณ์ได้ในอนาคต

3.1.6 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกสหกรณ์โดยให้ความรู้ในเรื่องอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3.1.7 ข้อเสนอแนะที่สามารถชำระหนี้ได้หรือแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิก พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกที่สามารถชำระได้

ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยสมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสมาชิกผู้กู้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยสมาชิกควรลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง ดังนั้น สหกรณ์ควรแนะนำสมาชิกให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และมีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ที่สมาชิกสามารถชำระได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด และปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกด้านสหกรณ์ที่สมาชิกชำระไม่ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยสหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาวมากที่สุด สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมาก ดังนั้นสหกรณ์ควรพิจารณาในการจัดหาเงินทุนเพื่อนำมาจัดสรรให้สมาชิกกู้ยืม และควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับระยะเวลาในการชำระหนี้หรือการให้สินเชื่อให้เหมาะสม เช่น นโยบายการขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้กำหนดเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ช่วงเกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด หรือช่วงภาวะเศรษฐกิจซบเซา

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.3.1 ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดกับสมาชิกที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดและประเภทเดียวกัน เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และเปรียบเทียบ ปรับปรุงและประยุกต์ใช้สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

3.3.2 ศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวิธีการติดตามหนี้ที่มีผลทำให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

3.3.3 ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด โดยศึกษาจากคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้นำกลุ่มและตัวแทนกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. สหกรณ์การเกษตร. ค้นเมื่อ 8 เมษายน 2562, จาก <http://www.cpd.go.th>
..... . ความหมายคุณค่า หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ . ค้นเมื่อ 11 เมษายน
2562, จาก <http://office.cpd.go.th/rlo/index.php>
..... . โครงสร้างของสหกรณ์. ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562 จาก
<http://office.cpd.go.th/rlo/index.php>
..... . นโยบาย 5C . ค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2562, จาก <http://km.cpd.go.th>
..... . องค์ความรู้การบริหารและการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ. ค้นเมื่อ
18 พฤษภาคม 2562, จาก km.cpd.go.th/pdf
- กัญญาวิรี ชาญวิกรัย (2559). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
ยางพาราทองแสนขัน จำกัด. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2562,
จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- นฤมล คำทอง (2556). ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด.
ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- นันทภรณ์ บุญทอง. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง. ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม
2562, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- พรรัตน์ แก้วคงทอง (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรบ้านนาสาร จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562, จาก
http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ ฉบับที่ 3. (2562). ประเภทของสหกรณ์. ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2562, จาก
http://e-service.cpd.go.th/elib/list_g_all.asp?pageNo.
- พิมพ์ทิพย์ จันตรีดี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
บ้านหมอ จำกัด จังหวัดสระบุรี. ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562,
จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- วันดี ปิ่นแก้ว. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ปฏิรูปที่ดินบ้านด้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562,
จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

วิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
แม่สะเรียง จำกัด. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2562,

จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด. (2548). ข้อบังคับสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง. (2561). รายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ศุภนิมิตกระบือ จำกัด.

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง. สารสนเทศของสหกรณ์. ค้นเมื่อ 8 เมษายน 2562,

จาก <http://web.cpd.go.th/ranong>

_____. (2561). การแก้ไขปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการและธรรมาภิบาล
ในการบริหารสหกรณ์.

สุควาดี ผลสวัสดิ์ (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนลูกค้านาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. ค้นเมื่อ

6 พฤษภาคม 2562, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

สุคนธ์ อินขันธ์ (2558). ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของ
สมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2562,

จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

สมฤทัย บัวกิ่ง (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมือง
สงขลา จำกัด จังหวัดสงขลา. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2562,

จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

อรกัญญา เพียรการ (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2562,

จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

<http://finstatsite.files.wordpress.com> . การบริหารสินเชื่อ. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562

<https://prezi.com> .ความหมายและความสำคัญของสินเชื่อ. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562

<https://th.answers.yahoo.com>. สินเชื่อ. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562

<http://girlonzaps.blogspot.com>. สินเชื่อเพื่อการบริโภค. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562

<http://www2.fpo.go.th>. เศรษฐศาสตร์น่ารู้. ประเภทของสินเชื่อ. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรศุนนิมิตระบุรี จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2549

ข้อ 3 การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ของการกู้เงินสมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตรอย่างอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปศุสัตว์ หรือสัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ เพื่อเลี้ยงขายและค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตรซึ่งผู้กู้ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื้อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้นส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 6 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดินอย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อ หรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร

(ค) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวกับเงินกู้เป็นธุระกวาดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 5 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนกู้อะยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและการชำระเงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย ซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้นในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้อะยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้ จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนขาย

การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะแนนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้อะยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้ และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้อะยะสั้นและเงินกู้อะยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 150,000 บาท ไม่ได้

ข้อ 6 ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้อะยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้นได้ จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้ หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้อะยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสามปี เว้นแต่ในกรณีมีเหตุผลพิเศษ อาจให้เวลาไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ 13 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนด นั้นไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ยืมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นอีกต่อไป

ข้อ 7 หลักประกันเงินกู้การเงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) มือสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกันโดยคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมิน ไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4)

การจำนองนั้นให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินสามแสนบาทจะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียงสามแสนบาทก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิก ซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อสหกรณ์

เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้

ในการพิจารณาถอนจำนองตามความในวรรคสาม สหกรณ์จะต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ทราบเพื่อเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

(2) สำหรับเงินกู้อะยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ ผูกพันตนร่วมกันว่าในเมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นไม่ชำระหนี้เงินกู้อะยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม เพื่อชำระหนี้ดังกล่าวต่อสหกรณ์จนเสร็จสิ้นสหกรณ์จะเรียกชำระหนี้จากผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นโดยสิ้นเชิงหรือบางส่วนตามแต่จะเลือกได้ บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังคงผูกพันอยู่จนกว่าหนี้เงินกู้อดังกล่าวจะชำระเสร็จสิ้น ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจาก

กองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็น ไม่สูงกว่า 33,000 บาท

(3) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกัน (1) หรือ (2) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคนในจำนวนผู้ค้ำประกัน สำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วยให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็น ไม่สูงกว่า 33,000 บาท

(4) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัดการขาย ซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกผู้กู้มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกันกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกัน สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกันไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด

สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์ โดยเหตุอื่น หรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นหลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 8 การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เพื่อเงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดามีไว้แก่สหกรณ์ จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 9 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่าการกู้เงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและโดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึงคณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละราย และกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิก โดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ช.ก.ส. สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ ยังกู้ที่ประชุมกลุ่มหรือไร่หรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูก ซึ่งจะใช้เงินกู้ นั้น ผลที่ได้ต่อไรตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนทำพันธุ์และใช้ในทางอื่น ๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้ และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่ส่งมอบต่อสหกรณ์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมดอกเบี้ย) (ในกรณีสหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลาดเงินสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้นทั้งจำนวนทุนของผู้กู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้กู้ กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้อย่างไรก่อน ๆ ของผู้กู้ นั้น ในกรณีผู้กู้เลือกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือการค้าประกันก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกันหรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้าประกันด้วย และเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่าง ๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้กู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(4) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิต และคำขอกู้ อื่นๆ สมาชิกผู้ขอกู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 7 (2) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิกผู้ขอกู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวนและในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมต้นเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ในการเบิกรับเงิน ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่ง หากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้น ๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 10 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก หรือระยะปานกลาง ต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้รายที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ซึ่งสหกรณ์พิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. เพื่อแนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุน และคำขอกู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบคำขอกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าวทั้งรายการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดที่เกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุน จำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดจ่ายแก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระหนี้เงินกู้ และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้ การชำระหนี้เงินกู้อย่างอื่น ๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงานผลิตหรือแผนงานการใช้เงินทุนและคำขอกู้ และข้อความอื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและฐานะทั่วไปของผู้ขอกู้ ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และผู้เสนอค้ำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

(2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 8 (3) ก็ให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย

(3) ให้นำความในระเบียบข้อ 10 (6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่น และเงินกู้ระยะปานกลางโดยอนุโลม

ข้อ 11 การตรวจสอบการใช้เงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ หนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น หรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้นแสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 13 ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 13 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลาน ในที่เก็บ หรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 14 การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์ หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์

ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในด้านรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้ยืม ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์ หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ 15 การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนทำให้ชำระหนี้เงินกู้รายนั้นให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น

ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้ว จึงจะชำระต้นเงิน

ข้อ 16 ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 8 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หนังสือกู้เงิน ให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญา เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 17

การชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ถึงกำหนดพร้อมกับชำระคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้หนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นต่อสหกรณ์ด้วย

ในกรณีสหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตร ให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 8 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 16 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่

ข้อ 17 การผ่อนเวลาเมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อ

กับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลา

ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 18 การเรียกคืนเงินกู้ในกรณีใด ๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค้ำเงินถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

- (1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ
- (2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้เงินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดี ขึ้น ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร
- (3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ
- (4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 14 โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร
- (5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนดสำหรับงวดนั้น ๆ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 19 สหกรณ์จะออกสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ ลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าปรับและการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใด ๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 20 ให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการเป็นผู้ลงนามลายมือชื่อกำกับรายการในสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกครั้งที่เกิดรายการกู้เกิดขึ้น

ข้อ 21 สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดคู้บัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัย ไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดคู้บัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาด และทุกราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดคู้บัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงินเบิกรับเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่น ๆ สมาชิกจะต้องนำสมุดคู้บัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดคู้บัญชีเงินกู้ไปด้วยสหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 22 เมื่อสมาชิกเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ลงรายการต่าง ๆ ในสมุดคู้บัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้งแล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการทำนั้นเป็นผู้ลงลายมือชื่อในข้อ “ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์” กำกับทุกช่องและสหกรณ์จะใช้หลักฐานว่าผู้ที่ลงลายมือชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 23 ถ้าสมุดคู้บัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ 5 บาท

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือจำกัด
จังหวัดระนอง

เรียน ท่านสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช มีความประสงค์ ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง โดยศึกษาเฉพาะกรณีของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือจำกัด โดยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

การตอบแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการมีส่วนร่วมของท่านในสหกรณ์ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการได้รับความช่วยเหลือและการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่สหกรณ์ต่อไป ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

นางสาวปัทมารัตนวรรณ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่องความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบือ จำกัด
จังหวัดระนอง

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุดโดยใช้

เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเลือก

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ .....ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.

3. อนุปริญญา/ ปวส.

4.ปริญญาตรีขึ้นไป

4. ความเชื่อ/ศาสนา

1. พุทธ

2. คริสต์

3. อิสลาม

4. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. สถานภาพ

1. โสด

2. สมรส

3. หย่าร้าง

4. หม้าย

6.อาชีพหลัก

6.1 ภาคเกษตร 1. ทำสวนยางพารา 2. ทำสวนปาล์มน้ำมัน

3. ทำสวนผลไม้ 4. ทำสวนกาแฟ

5. อื่น ๆ (ระบุ).....

6.2นอกภาคเกษตร 1. รับจ้างทั่วไป 2. ค้าขาย

3. ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ 4. ไม่มี

5. อื่น ๆ (ระบุ).....

7. มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ..... ไร่

8. มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน(ตามพื้นที่ทำการเกษตร ข้อ 7)..... ไร่

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ภัยธรรมชาติ เศรษฐกิจและการเมือง และ
นโยบายรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้

คำชี้แจง : โปรดระบุระดับความสำคัญของปัจจัยที่ท่านเห็นว่าเป็นปัญหาหรือปัจจัยที่
เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของท่านมากที่สุดระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ ของสมาชิก	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์					
1.1 สหกรณ์มีการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ สินเชื่อในการให้เงินกู้แก่ท่าน					
1.2 สหกรณ์มีการอำนวยความสะดวกในการให้ สินเชื่อแก่ท่าน					
1.3 สหกรณ์มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระ หนี้แก่ท่าน					
1.4 สหกรณ์ให้เงินกู้ตามจำนวนที่ต้องการใช้เงิน ของท่าน					
1.5 เงื่อนไขหรืองวดการชำระคืนเงินกู้สอดคล้อง กับความสามารถของท่าน					
1.6 อัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์คิดมีความเหมาะสม					
1.7 สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของท่าน					
1.8 สหกรณ์มีการติดตามทวงถามหนี้จากท่าน					
2. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ					
2.1 เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช					
2.2 เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้ รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
2.3 เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับ ผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ ของสมาชิก	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
2.4 เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือ ผลผลิตเสียหาย					
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง					
3.1 เกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิต ตกต่ำ ผลผลิตการเกษตรล้นตลาด					
3.2 ผลผลิตถูกทำลาย					
3.3 การถูกปฏิเสธการรับซื้อผลผลิต/ถูกกดราคา ผลผลิต					
3.4 ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา					
3.5 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาน้ำมันสูงขึ้น ค่าแรงงานสูงขึ้น สินค้าและวัสดุการเกษตร ราคาแพงขึ้น ฯลฯ					
3.6 มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในชุมชน					
4. ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ					
4.1 นโยบายกองทุนฟื้นฟูอาชีพมีผลต่อการ ตัดสินใจในการชำระหนี้ของท่าน					
4.2 นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจ ในการชำระหนี้ของท่าน					
4.3 นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลต่อการ ตัดสินใจในการชำระหนี้ของท่าน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการชำระหนี้(สำหรับสมาชิกที่ชำระหนี้ได้) หรือการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์

คำชี้แจง : โปรดระบุระดับความสำคัญที่ท่านเห็นว่าข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์มากน้อยระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการ หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อเสนอแนะที่สามารถชำระหนี้ได้หรือแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์	ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่สามารถชำระหนี้ได้หรือแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสมาชิกผู้กู้					
1. การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้					
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ					
3. การลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
4. การส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้					
5. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร					
6. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต					
ด้านสหกรณ์					
1. สหกรณ์ควรหาแนวทางให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ให้มากขึ้น					
2. สหกรณ์ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง					
3. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ					
4. สหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้หรือให้เงินกู้ระยะยาว					
5. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง					
6. อื่นๆ (ระบุ).....					

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวปัทมา รัตนวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	11 ตุลาคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	บชบ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

